

బాపూజీసూక్తులు

నత్తుమైన హిందూత్వమంటే ఆస్పృశ్యతను
మహిమగా పెంచడం

శిక్షించుటలో కన్నా ఉద్దించుటలో
మానసిత్వం వుంటుంది

సర్వోత్కృష్టతతోకూడిన దేవునిమారు
జీవితమే భగవంతుడు

అహింస అంటే హంతకుడికి లొంగిపోవడం
కాదు హంతకుడి వ్యతిరేకంగా లొంగిపోవడం

అంతరాత్మను అనుత్పన్నం గా పునఃకల్పం
లోకానికి అనుత్పన్నం గా పునఃకల్పం వాదించుచున్నా

నేరాలుచేయుడం ఒకవిధమైన జబ్బునందే

జాతిని వాదకాకుండా ఏర్పాట్
అంతర్జాతీయవాదు కాబోలు

విశ్వమంతా వ్యాపించిన ఒకమహాశక్తి
వుంటే అదే భగవంతుడు

ಅಹಿಂಸಾ ಜ್ಯೋತಿ

అ హింసా జ్యోతి

ఖండకావ్యముల సంపుటి

సంపాదకులు

“కరుణ శ్రీ”

“ధనకుధరం”

బి.వి. హనుమంతరావు

విశ్వసాహితి

గుంటూరు

స్వతంత్ర మహాత్మ్య ప్రచురణము
సర్వస్వామ్యములు సంపాదకులవి

ప్రథమ ముద్రణము
1948 ఆగష్టు పదిహేను

ప్ర చు ర ణ
చంద్రికా పబ్లిషింగ్ కంపెని
గు ం టూ రు

హబాత్ పెన్
వె య్రి ప్ర తు లు

బాపూజీ జీవితంలో - ప్రధాన ఘట్టాలు

1869 అక్టోబరు 2	జననం
1881	రాజకోటలో విద్యాభ్యాసం
1883	వివాహం
1888 సెప్టెంబరు	ఉన్నతవిద్యకొరకు ఇంగ్లండుప్రయాణం
1893 ఏప్రిల్	ఆఫీకా ప్రయాణము
1907	బారిష్టరు పదవీ పరిత్యాగము
1915 మే	సబర్నతి ఆశ్రమస్థాపన
1919 సెప్టెంబరు	“నవజీవక్” పత్రికాసంపాదకత్వము
1919 అక్టోబరు	“యంగ్ ఇండియా” సంపాదకత్వము
1920 ఆగష్టు 1	ప్రభుత్వ బిరుదత్యాగం
1921 జూలై	విదేశ వస్త్ర బహిష్కారము
1925 నవంబరు	“ఆత్మకథ” రచనాప్రారంభం
1933 ఫిబ్రవరి 11	“హరిజన” పత్రికాసంస్థాపన
1946 అక్టోబరు	నవఖాళి పర్యటన
1948 జనవరి 20	సభలో బాంబుప్రయోగము
1948 జనవరి 30	హత్య

సత్యాగ్రహాల్లో - బాపూజీ

1906 సెప్టెంబరు 11	దక్షిణాఫ్రికాలోని జోహన్నెస్బర్గ్ లో
1908 ఆగష్టు 16	జోహన్నెస్బర్గ్ లో
1915	గుజరాతులోని "వీరంగంలో"
1917 ఏప్రిల్	బీహారులోని చాంపరాణ్ లో
1917 మే	బొంబాయిలో
1918 ఫిబ్రవరి 26	గుజరాతులోని అహ్మదాబాదులో
1918 మార్చి	గుజరాతు కేడాలో
1919 ఏప్రిల్ 6	రాలత్ చట్టం సత్యాగ్రహం
1920 ఆగష్టు 1	అహింసాయుత సహాయని రాకరణ
1924	తిరువాన్కూరులో
1927 ఆగష్టు	మద్రాసులో
1928 ఫిబ్రవరి 12	బాన్స్ గల్లిలో
1930 మార్చి	అసహాయోద్యమం
1931 మార్చి	సిద్ధపూరులో
1940 అక్టోబరు	వ్యక్తిగత సత్యాగ్రహము
1942 ఆగష్టు	'క్విటు ఇండియా' నినాదం

జైల్లో - బాపూజీ

1908 జనవరి 10	జోహన్నుబర్గులో
1918 అక్టోబరు	ప్రిటోరియాలో
1913 నవంబరు 11	దండిలో
1917 ఏప్రిల్	మోతిహరిలో
1919 ఏప్రిల్ 10	కోసిలో
1922 మార్చి 10	నబర్మతి
1922 మార్చి 13	ఎరవాడ
1930 మే 30	ఎరవాడ
1932 జనవరి 4	ఎరవాడ
1933 జూలై 31	ఎరవాడ
1933 ఆగష్టు 4	పూన
1942 ఆగష్టు 9	ఆగాఖాను

ఉపవాసాల్లో - బాపూజీ

1913	ఫోనక్సు - వారంరోజులు
1914	ఫోనక్సు - రెండువారాలు
1918 మార్చి 12	అహ్మదాబాద్ - మూడురోజులు
1919 ఏప్రిల్ 13	సబర్మతి - మూడురోజులు
1921 నవంబరు	బొంబాయి - ఐదురోజులు
1922 ఫిబ్రవరి	బారోలి - ఐదురోజులు
1924 సెప్టెంబరు 18	ఢిల్లీ - మూడువారాలు
1925 నవంబరు 24	సబర్మతి - వారం
1932 సెప్టెంబరు 20	ఎరవాడ - ఒక పూట
1932 డిసెంబరు 22	ఎరవాడ - రెండురోజులు
1933 మే 8	ఎరవాడ - మూడువారాలు
1933 ఆగష్టు 16	ఎరవాడ - ఒకరోజు
1934 ఆగష్టు 7	వార్ధాగంజ్ - వారం
1939 మార్చి 3	రాజకోట - నాలుగురోజులు
1943 ఫిబ్రవరి 10	ఆగ్రా భవనం - మూడువారాలు
1947 సెప్టెంబరు 1	కలకత్తా - మూడురోజులు
1948 జనవరి 13	- ఆరురోజులు

క పు లు

పీరిక

- 1 దొడ్డుతపూడి అనసూయ
- 2 కన్నెగంటి వీరభద్రాచార్యులు
- 3 జి. జాషువ
- 4 దీపాల పిచ్చయ్యకౌశ్రి
- 5 మేకు మీరా మొహియద్దీన్
- 6 మాల కొండారెడ్డి
- 7 ఏటుకూరి వెంకటనరసయ్య
- 8 పువ్వాడ శేషగిరిరావు
- 9 నంధూరి కృష్ణమాచార్య
- 10 అమ్మజీ
- 11 పశ్చే పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యులు
- 12 బొడ్డు బాపిరాజు
- 13 మద్దులపల్లి వెంకట సుబ్రహ్మణ్యకౌశ్రి
- 14 దివాకర్ల వెంకటాచార్యులు
- 15 క్రొత్త సత్యనారాయణ చౌదరి
- 16 వావిలాల నరసింహారావు
- 17 మహావాది వేంకటరత్నం
- 18 విద్వాన్ కొండ్లూరి
- 19 దూపాటి కొండమాచార్యులు
- 20 కామేశ్వరి
- 21 అయాచితుల హనుమచ్ఛాస్త్రి
- 22 రామచంద్ర అప్పారావు
- 23 కోట వీరాంజనేయ శర్మ
- 24 బృందావనం రంగాచార్యులు
- 25 కణ్వాశ్రీ
- 26 చిలువేరు వెంకటరత్నం

పుటలు

- 17, 18
- 19, 20, 21
- 22, 23, 24
- 25, 26
- 27
- 28, 29, 30
- 31, 32, 33
- 34, 35
- 36, 37, 38
- 39
- 40, 41
- 42, 43, 44
- 45
- 46, 47
- 48, 49
- 50, 51
- 52, 53
- 54
- 55
- 56
- 57
- 58
- 59
- 60
- 61
- 62

27 అంబడిపూడి నరసింహ శర్మ	63, 64
28 వేమూరి వెంకటరామ నాథం	65
29 కవికొండల వెంకటరావు	66
30 జంధ్యాల వెంకటేశ్వరకాశ్రి	67
31 కోట సోదరకవులు	68, 69
32 బొమ్మకంటి శ్రీనివాసాచార్యులు	70
33 బద్దిశృపాటి కామేశ్వరరావు	71
34 నంకా వెంకటరామరావు	72
35 పెనుమర్తి కామేశ్వరరావు	73
36 ఇంద్రకంటి హనుమచ్ఛాస్త్రి	74, 75
37 బొడ్డుపల్లి పురుషోత్తం	76
38 ముక్కామల రాఘవయ్య	77
39 బొడ్డు ప్రకాశం	78
40 కైలేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య	79
41 భాగవతుల సత్యనారాయణ శర్మ	80
42 "మాదిరాజు" - "పారసారథి"	81
43 గుండిమెడ విశ్వనాథకాశ్రి	82
44 భారతుల మార్కండేయ శర్మ	83
45 మునగపాటి విశ్వనాథకాశ్రి	84
46 పిల్లలమట్టి వెంకట హనుమంతరావు	85
47 వారణాసి వెంకటేశ్వర్లు	86
48 "విద్యాపతి"	87, 88
49 వెంకటాచారి, చావలి, ఆత్మలూరి, వూటునూరి	89
50 "ధనకుధరం"	90, 91
51 కామేశ్వరదేవి, దీక్షితులు, సత్యనారాయణరావు	92
52 కొమరవోలు నాగభూషణరావు	93
53 జంధ్యాల పాపయ్యకాశ్రి	94, 95, 96
54 చల్లా పిచ్చయ్యకాశ్రి	97

నీ రాజనం

ఆకటితోనున్న వారికి అన్నం ఎంత అవసరమో చీకటితో నున్న వారికి వెలుగు అంతే అవసరం. ఆకటిని అన్నం పోగొట్టే చీకటిని వెలుగు పోగొడుంది.

భూదేవి తన హృదయాన్నే అన్నంగా మార్చి బిడ్డలకు, అందిస్తుంది. మహాత్ముడు తన జీవితాన్నే జ్యోతిగా వెలిగించి సోదరులను ముందుకు నడిపిస్తాడు.

“అహింస” అంటే హంతకుని ముందు లొంగిపోవటంగాదు. హంతకుని ఆత్మను లొంగతీసుకోటం. “అహింసాజ్యోతి” అంటే అజ్ఞేయమూ, ఆదర్శమూ, అనుపమానము అయిన ఆత్మప్రకాశం అని వ్యాఖ్యానించుకొందాం.

అందుకనే ప్రపంచ శాంతి దూతను - మన భారత భాగ్య విధాతను- “అహింసాజ్యోతి”గా ఆరాధించింది విశ్వప్రజానీకం. బుద్ధభగవానుని కరుణ, క్రీస్తువభువు త్యాగమూ, సోక్రటీస్ తీమా, త్రివేణిగా రూపొందాయ్ మన బాపూజీలో. బ్రతుకే ఒత్తిగా-త్యాగమే నూనెగా-వెలిగి అనంత శాంతికాంతుల్తో దిగంతాలను ధగధగలాడించింది మన “అహింసాజ్యోతి”.

ఆ జ్యోతికాంతులు గాఢాంధకారంలో కన్నులు నులుముకొనే మనకు మార్గం చూపినవి. ఆ వెలుగు బాటల్లో మనం పురోగమించాం - గమ్యస్థానం చేరుకొన్నాం - స్వతంత్రభారతాన్ని సంపాదించుకోగలిగాం.

బాపూజీ జీవితం భారతమాతకు నీరాజనం - ఆ దివ్యజ్యోతిని
భారతమేకాదు-ప్రపంచమంతా కన్నుల కద్దుకుంది-బాపూజీ మనకు
మరో హిమాలయం-మరో తాజమహలు-మరో గంగానది

మనలను నడిపించిన బాపూజీ-మనలను మానవుల్ని చేసిన
బాపూజీ-మనకు స్వేచ్ఛాభారతాన్ని ప్రసాదించిన బాపూజీ-నలభై
కోట్ల బిడ్డలకు బాపూజీ కాగలిగిన బాపూజీ నేడు భౌతికంగా
మనకు దూరమైనాడు.

గడిచిన స్వాతంత్ర్య మహోత్సవాలు బాపూజీతో కలసి
జరుపుకున్నాం. మళ్ళీ స్వాతంత్ర్యదినం వచ్చింది కాని మన మధ్య
మన బాపూజీ లేడు. నలభైకోట్ల హృదయాలపై విచార మేఘాలు
క్రమే ఈనాడు ఈ “అహింసాజ్యోతి”ని ఆరాధించుకోటం ఎంతైనా
అవసరం కాదా!

మా ప్రయత్నానికి సానుభూతి చూపిస్తూ చాలామంది రచ
యితలు తమ రచనలు పంపారు. వారందరికీ మా అభివందనాలు
అర్పించుకుంటున్నాము. కొంతమంది పంపనివారుకూడా లేక
పోలేదు. అందుకూ అభివందనాలు అందిస్తున్నాం. వారి స్థానంలో
కొంతమంది ఉదీయమాన కవికుమారులకు అవకాశం కల్గింపగలిగి
నందుకు సంతోషిస్తున్నాం.

సలాభానంచేత రచయితలు పంపిన పద్యాలు అన్నీ వేయ
లేక పోయినాం, అందుకు క్షంతవ్యం.

మన “అహింసాజ్యోతి” కిరణాలు సహృదయ హృదయ సరో
జాలను పులకింపచేస్తాయని ఆశిస్తున్నాం.

మీ సంపాదకులు.

పూజ్య బాపూజీ పుణ్యస్థలికి

కనుపింపదీదీయేమి? కనకకాంతులు చిందు
 సత్యావతార ప్రకాశతమూర్తి!
 వినిపింపదీదీయేమి? వీనుల విందుగా
 “రఘుపతి రాఘవ రామ”భజన!
 కళదప్పెనేమి? ఏ కాలమ్ము కళకళ
 లాడుచునుండు బిల్గల మేడ!
 తలవంచెనేమి? మిన్నులు ముద్దుగొను మూడు
 రంగుల వీర భారత పతాక!
 తడిసినదిదేమి? కన్నీటి ధారలందు
 భరతబనయిత్ర ఖిచ్చరు పైటచెఱగు!
 ఏమొ పోగొట్టుకొన్నట్టు లేడురేమి?
 గోడుగోడున నలుబది కోట్ల ప్రజలు!!

“కరుణ శ్రీ”

నలుబదికోట్ల భారతజనమ్ముల ప్రాణములోని ప్రాణ - మా
 జలధిదిగంత విఘ్రత యశస్వి - మహాత్ముడు - మానవత్వమే
 కులముని నిర్వచించిన నిగూఢకళార్ధవిమండు - బాపుజీ -
 బలియయిపోయె సంకుచిత భావమతాంధుల స్వార్థబుద్ధికిన్

ఇట్టి దారుణమ్మున కొడిగట్టినట్టి
 దొక్క డెప్పడేగాదు ద్రోహుల శతస్ము
 రూపు మానిన దీవక్కరుడవె గాదు
 భారతీయుల మానవత్వమె మహాత్మ !

“ధ న కు ధ రం”

అహింసా జ్యోతి

వీరిని నొప్పజేసుని అహింసశరంబుగ బూని శాంతియన్
తేచున గూడుచుండి నలుదిక్కుల రేగెడు క్రోధపహ్నిచ
ల్లారిపయార్పినీ సహనమందున గల్గునపారశక్తిచే
భారతమాత దాన్యమును బాపితెలంగితెవీరపుంగవా!

లోకముకానదంచు తమలో పలితప్పులు వీడియొప్పులన్
దేమేకరువెట్టి వ్రాయుకథ లెన్నియొకలెనుగాని నీపలెన్
లోకులలక్ష్యపెట్టకెవలోగల భావములాత్మసాక్షిగా
వాకొనినట్టి ఆత్మకథవంటి అమాయకగాధలున్నవే!

అంతములేని నీహృదయ మందలి ప్రియకు సాక్షిబాపుజీ
అంతమునందె నంచువినినంతనె యుల్లముతల్లడిల్లని
ర్హితము చెందినట్టి జనరాసియెరుమ్ము మహాత్మయెందరో
ఇంతకుముందుపోరె? ఇటులేడ్చెనెలోకము దారిగానకన్?

సత్యము తప్పనట్టి ఋషిసత్తమ! నీదగుప్రేమతోటి సా
పత్యముగలుగనే భువిని పల్కులలో పక్కటించునీతులన్
కృత్యములందువీడు నపకృత్యులప్రేమకు ఆత్మశక్తియం
దత్యధి కుండవైజగతి కంతయుబంధుడ వైతివోప్రభూ!

దొప్పలపూడి అనసూయ

అసాంసా జ్యోతి

వ్యాలి ఘోషమునవి జెండాలు మాదేశాన
 నాకలొకమునం బతాకలెగిరె
 వినిపించెరోదనధ్వనులు మా రాజ్యాన
 హర్షధ్వనులు స్వర్గమందు మ్రోగె
 క్రమ్ముకొన్నది యంధకారంబు మా పీట
 దీవినిండ పూర్ణచంద్రికలుజెలసె
 అల్లాడుచుండె బహ్వురాలు మాభూమి
 సంతసించెను వజ్ర స్వస్తలమున
 భారతనవిత్ర గుండె గుభాలుమనియె
 స్వర్గరాజ్యేందిరికు మహోత్సాహమమరె
 భారతీయులు దౌర్భాగ్యపరులు-రురలు
 ధన్యచరితులు తాత! ఈ తరుణమందు

అమరుల్ నీయురుప్రక్కలన్ నడువ దివ్యధ్వానముల్ మోగగా
 రమణుల్ హరతులిచ్చి నన్నుతులొనర్పరే బాలగంగాధర
 పృథ్వియున్ దీవెనలీయ అవ్యయము జేరంబోవు నీపాద ప
 య్ముములన్ దాకి పవిత్రమైనవి మహాత్మా! స్వర్గసాధనముల్

*

*

*

*

అహింసా జ్యోతి

తుచ్చుడెపండె మచ్చరముతో నినుగూల్చి పవిత్రజాతికే
మచ్చవిధించె - నియ్యది అమానుషకృత్యము - లొకమందుహా!
పచ్చెనుమాకునేడుతలవంపులు - చచ్చినదీవుకాదు జీ
పచ్చపరూపముల్ పతితపాపన! మాయవినిక్కుపంబుగనె

హలమారాట్నము - గిత్తలావిమలనత్యాహింసలే ప్రాద్దు - నీ
హలమాభారతభూమి - విత్తనములబుద్ధాననందేశముల్
ఫలమాదాన్యవిముక్తి - సత్వరమనఃస్వాంత్ర్యముల్ - కర్షకో
జ్వలవారిత్యమునీయదే మధురభావా! ఎంతధన్యుండవో?

వెలవెలబోవ భారతనవిత్రానిదాచివిగించినట్టి ఆ
తలుపులు నీమహాత్మున బదాబద్దలైనవి ఘోరయుద్ధమున్
సలుపక ధైర్యమున్ విడక శాంతిరణంబున నూలుపోగుతో
కలపరపెట్టినావు నవఖండములేలేడి చక్రవర్తులన్

హాయిగవిశ్వమింపుము మహాత్మా! సురాలయనీమలన్ మన
స్థాయిపహించి నీకికవివారము తోబనిలేదు నీయభి
ప్రాయముదేదో దానినిలుపంగలవారే మిదేప్రతిజ్ఞ గాం
ధేయులమై చరాచరవిధేయులమై మనినంతకాలమున్

అహింసా జ్యోతి

అదితలపోయరాని హృదయప్రవిధారి విపాదవాచ్యకా
 స్వదముఃపంచఖండములుబొవురుమన్నపకాచివేళ - ము
 ప్పచిపడికోట్ల భారత తపస్సముదాయము భస్మరాశియై
 చిడికిన పెరమర్దినమిసి! ఎచియింపగ జహ్వలాడునే

ఉపవాసంబుననంహరించుకొని యెన్నోనాళ్లుకాలేను తా
 నుపలాలించు ప్రపంచకాంతింను కాయుర్భూతినెద్దింప లే
 ద పరాఙ్ముఖున గుంకెనే భరతము న్యాదిత్యబింబంబు కూ
 రువుఖండంబున నన్వభావికముగా రోదన్ను రోచింపగన్

అదిగో రాట్నముచేత దేశజుల కాహారంబు గల్పించి అ
 భ్యుదయపాదక సమరస్యమున కాయుర్దాయమునబోసి ఆ
 ప్రభుపాలై మరణించి భస్మచూమున్ భాగించి దోలపై
 యెసల్లించిన గృభతాతరుణమున విశ్వంబెటుల్ తీర్చున్ !

ఆటంబులబులవారు దవ్దరిలి రాజ్యత్యాగమునజేయు ము
 ప్పూటల్ పస్తులుజేసి చిక్కిన మహాత్మున్ జీర్ణకంకాళమునె
 పేదరించిన క్రూరులవకటా! నీకా న్వరాజ్యంబు నీ
 చేటి శాశ్వతదాన్యమున్ మరల వ్రాసెన్ బ్రహ్మ ధిల్లిపురి !

జి. జాషువ

అపింసా జ్యోతి

మోషావోపతి కుక్కోపోయినది చిక్కున్ మొక్కులేకుండ మీ
 దోషమండలి యెండకన్నెరుగకీ యుత్కృష్ట యృథాలకున్
 బోషాణంబయి బూజుబట్టినది హిందూజాతి చిత్తంబునం
 దీనత్రేపువహించి నేవ్వుయడవోయీ! యక్కసెల్లెండకున్

అన్యులు మిన్యులుంగలిసి అన్నలుచమ్ములటుల్ మెలంగినన్
 కన్యులులుండ విశ్వసనిగర్భమునం జీనియించిమానవుల్
 నెన్యులుచప్పి భిన్నమతన్యులతో కలహించుమండినన్
 వెన్యులుగలదాన్యులు వినిశ్చయమి రతనాలభూమికిన్

గోవిందు గొంగడిన్ గలిగి కొట్టక తిట్టక భారతక్షితిన్
 గీచినగీటురొ నడుపు నేర్పరి - కన్నుల ప్రేమచుండ్రికల్
 పూచి భరించునిశ్చలుడు మ్రొక్కిన తక్కిన సామరన్యుమున్
 తూచియొసంగు నిశ్చయని దూతకడన్ పగకూపరాడునే?

ప్రేమస్వర్గము సృష్టిజేసిచనియోర్ క్రిస్తుండు మున్నిండియా
 భూమిన్-బుద్ధతహంసనాటి చనెమామూడుండు హింసాక్రియా
 వైయుఖ్యంబువిధించె-వర్గకలహవాదాన్నివారింప ఇం
 కే మందుల్ పనిసేయు? కాంతి చనిపోయోర్ ఖాయిలాపడ్డదె

*

*

*

*

అహింసా జ్యోతి

అవతరించిన స్వరాజ్యస్వాజ్యబాలిక
కక్కడ ! ముకుపచ్చలారలేదు
నకుటుంబముగవీడి చనుచున్నపరరాజు
నిశ్శబ్దమలో కాలు నిలువలేదు
హస్తినాపురిమీద హైందవధ్వజమెత్తి
నిండుగా యేడాది నిండ లేదు
స్వాతంత్ర్యపునమహోత్సవధావనంబు
మార్మత మారూర మాయ లేదు
సింహాపీఠిక సవితనించిన యనుంగు
మనుమలన్ చూచుకొనుచు అమందహార
పులకితస్వాంతండగు దొడ్డమునలివాడు
మారుమయ్యెనే! లోకాల గాయమగుచు

అంటరానివారి యంతరంగంబున
ప్రేలు అగ్నిపర్వతాల మోష
అంటరానివాడవై ఆఫీకాయందు
తెల్లవారి నడుమ తెలుసుకొంటి

అహింసా జ్యోతి

కారుచికట్లుగగమ్మ నాక్రందనములు
 ఖండఖండాంతరమ్ముల గ్రంథం కొనియె
 స్తంభతంబయ్యె సాధుచేతఃవృత్తి
 ఆల మహాత్మమహాజ్యోతి మలగి పోవ

సేసునింహలు నౌఖాతే చిరుతపులులు
 నీమ తత్త్వంబు నెఱిగి మన్నించె గాని
 ఎఱుగలేదయ్యె నీనహూదరుడె నిన్ను
 కాల్చి మృగించిచె నతడెంత ఘాతుకుండె !

సలిపె దృఢదీక్షతో నహింసా వృతంబు
 అపర బుద్ధును గాంధీమహాత్ము డట్టి
 బాపుజీ నాహరించె హింసా పికాచి
 ఇట్టి విపరీత ఘటనకు హేతు వేమొ?

తూర్పు పడమర లైన హిందూ మహమ్మ
 దీయులకు నైక్యమేమి? సాధించు జేమి?
 కాని పని బూని నిష్కామ కర్మ యొగి!
 బలి యొనర్చితె బంగారు పంటి బ్రహ్మకు!

దీపాల పిచ్చయ్య శాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

కడగండ్రమారి చీకటి బండిఖానలే
 రమణీయ భర్మ హర్మ్యములు గాగ
 ఓకిలింతలుతెచ్చు తూకంపు మెతుకులే
 పద్యసోపేత భోజనము గాగ
 కూరభహళి కరోరగర్హణములే
 యాప్త నల్లాప వాక్యములు గాగ
 కృపణాధికారి నిర్దిష్ట కర్మంబులే
 యాత్మీయ నిత్య కృత్యములు గాగ
 తన్నులకు తావులకు గూడ తాళి తాళే
 తెచ్చికొన్న స్వర్ణాజ్యంబు తివిరి యనుభ
 వించు వేళకు నిటు ముప్పు ముంచు కొనియో
 భారతీయుల గాఢ దౌర్భాగ్య మేమో !

ఇకనైన మేలుకొని తా
 త్రివికదృష్టింబొరసి భావభేదములుడివో
 నొకతాళు నడచి నీయా
 త్మకు శాంతిం గూర్చు గావుతన్ బ్రజయెల్లన్

అహింసా జ్యోతి

ఏమని విన్నవింపగల నేవిది వ్రాయగ నేర్తు నయ్యయో !
మామక మాతృకంబ మణిమండనమై విలసిల్లు నాయక
గ్రామణి గాంధీదేవు నవకౌముది జిందెడి కర్మచలము సౌ
హ్యమల యమృతమృత ధవళాంకు మణిన్ గడముట్ట జేసితె ?

కరుణ యొకింతలేక మనగాంధీమహాత్ముని హత్యకై భవ
త్కరములెటుల్ గడింగెనె ? అకారణ పాపదవానలమొట్టుల్
శిరమునదాల్చితివకట ! చిత్తము సంభ్రమమందె నేమొ స్త్రీ
హరియప రావతారమని యూర్యులనన్ విననేరవైతివే ?

చింతలేదుగా భవదీయ, చిత్తమండు
హింస గావించుదే నీకు హితవదేమొ ?
కరిన పాదాబ తల మృత్తికలను నిన్ను
చిత్ర నృజనమ్ము నల్పిన శిల్పి యెవడె ?

ఆమహనీయమూర్తి కరుణాలయరొచిరుదంచితస్యభా
రామకమై ధర్మాని నిరామయవృత్తి ఘటించ శాంతి భ
ద్రామలచంద్రికామధుసుధారస వాహినియందుగాక త్వ
త్కామిత మెట్లుగాంచితిన్ ? గాంధీమహాత్ముని రక్తధారలన్

షేకు మీరా మొహియద్దీన్

అహంనా జ్యోతి

నిఖిల మతములు తంతులై నిన్వనింప
మెల్మి గీతా విపంచిక మెళవిచి
సత్య గానామృతముజిండు సాధు బుష్కి
హత్య కాబోలు ! హైంవపు లంపు కాన్క

గాంధి దేవుని మరణ సంఘటన మనెడు
బొంబు వేక్కున చుక్కాని బృహదయ్యె
నట్ట నడియేట భారత నౌక కిప్పుడు
దారి జూపించు దిగ్భాచి జారి పోయె

యమున తిరాన గుంపులై కుములు పృజల
వేడి కన్నీటి యూటల వెల్లువలకు
ఆరిపోక గందపు జెక్క తారగించి
గోమృతము త్రావి నాల్కలు గోయు చున్న
మంటలోనిన్ను గుప్పెడు మని యొనర్చి
అఖిల నేతను వలకాటి కప్ప జెప్పి
చిన్న బోయిన న్యూఢిల్లి తెన్ను జూడ
కాళ్లు రావింటి వంకకు కన్న తండ్రి !

మాల కొండారెడ్డి

అహింసా జ్యోతి

అస్తమించినది నేడా సేతుహిమశైల
 బేడిపద్మసూనమౌ దివ్యతార
 భగ్గుమన్నది నేడు భారతజనయ్యైతి
 కనిపెంచుకొన్న బంగారుపంట
 బెడిసి గల్లున క్రిందబడిన దుర్వీకాంత
 కలికిపాపటమీస కనకభూష
 పూగవేయినది భూమివన భర్తకరాన
 నినదించు శాంతి మాణిక్యవీణ
 మనుషకోటికి మకుటాయ మానుడవయి
 ఛేళమున నవ్వచైతన్య దీప మిడిన
 పుణ్యం నిను జేతులార గొల్పొచ్చు కతన
 పూర్ణ రాబర్ది ! యిలోటు పూడ్చుకెట్లు ?

రాజపుకావు నీవు పలురాజులు నీచరణాల దాపున
 పూజింపనర్హునారు అనిబూనిన యోధుడవివు కావు ఘో
 రాజిని నీకు మించిన పరాక్రమవంతుడు లేడు చిత్తమై
 రాజులు నీచరిత్యకు బరాహురణంబులు లేవు బాపుజీ !

*

*

*

*

అహింసా జ్యోతి

స్వేచ్ఛాదుకూలంబు చిన్నిబిడ్డలకిచ్చి
 మొలదాల్చితివి నీవు ముతుక పంచె
 అధికారవండంబు ననహయుల కొనంగి
 యూతగొంటివి నీవు చేతికత్తి
 ఆనందపాయన మందరకును బంచి
 కావించితివి నీవు కటిక వస్త్ర
 అరుణమర్లపు మార్గమను యోధులకు జూపి
 కోరుకొంటివి నీవు పూర్ణిల్లు
 అట్టి త్యాగమూర్తి నాత్మబంధుని నిన్ను
 కాల్వ దాటి తెప్ప గాల్చి నటులు
 ఖూని జేసి పాపుకోరాని పాపంబు
 పులుము కొనియె భరత భూమి యిప్పుడు

కొండవగు నిన్ను బ్రతికించుకొనగ లేక
 శవమునకు నింత విభవమ్ము జరిపి నాము
 వెట్టి పుత్రులటంచు భావించు వేమో
 భక్తి మము నిట్లొనర్చె నోపరమ పురుష !

అహింసా జ్యోతి

ఒకటుట్టొ పగవంచ మటటాగిన - దొక్కకయ్యకు వద్దిగా
 పగకృతి దగ్గించి యెడ్చినది - పగత్యంబు వాత డనంతకోటరూ
 పకుడని దొయిలించినది - బ్రహ్మపదార్థములోన తీనమై
 పకపకలాడు మామవన బాంధవు డింకిటు తొంగిచూచునా?

నలుబడికోట్ల బిడ్డల మనఃపరివర్తనకై తపించినం
 దుల కిదిహుఫలంబు మనమస్మృత మాశశితారకమ్ముగా
 నిలుపకతప్ప దీమవననిందకు ప్రాతముగాక తప్ప దా
 ఖలునికతమ్మునన్ భరతఖండ చరిత్రమె తారుమారగా

చలమున్ శౌర్యము తేరిజూడని అహింసాఖండమున్ దూసి హూ
 ణుల నొక్కెత్తున నిరుద్రాపిన భవస్మూర్తి పగభూత పగభౌ
 జ్జ్వలమాహాత్మ్యవశంపదమ్ములయి రక్షఃకౌర్య కౌటిల్యనం
 కుల సామ్రాజ్యము లిచ్చమెచ్చినవి నీనూలంకష ప్రజ్ఞకున్

ఒక సూల్పొగున ఆంగరాయ్యవిభవ మ్ముఖ్తాతలూగించి అం
 కెకు రాబట్టితి వంతవారల త్రిలోకిపూజ్యమౌ నీచరి
 త్రకు దిగ్విజయములే నమస్కృతులొనర్పన్ స్వీయదేశీయు లీ
 ర్ష్యకు లొనై తెగటార్చి రాత్మహాసనవ్యాపార పారీణులై

ఏటుకూరి వెంకటనరసయ్య

అహింసా జ్యోతి

తమమాత్రమ్ము గ్రహింపడా న్వమత విధ్వంసంబు నింద్యంబు తా
మమతాద్వైషము లుజ్జగింపుడనియెన్ మర్యాదవాటంపుచున్
సమతాసుత్రము లన్వయింపుడనియెన్ స్వాతంత్ర్యసంలబ్ధి క
ర్తము ప్రాణమ్ములు ధారవెయ్యుడనియెన్ తద్దృష్ట సామాన్యసా

కాలకిరాతకా ! యుగయుగమ్ములు మారిన నారిపాప వీ
జ్వాల లఖండ భారత తపశ్శిఖల దివ్యరసానుభూతు లీ
గాలిబయళ్లు సూరి కలకాలము వారల దప్పు నింత కీ
కాలమువారు ధన్యులని కాగల సంతతు లాడరాడవే

తమకై గాంధీమహాత్ముడై ములుచ్చ వాతనెబడ చంద్రమ్ము ము
స్లిములొకమ్ము గ్రహించియుండు నిక దృష్టిన్మార్చి బాపూజి యీ
త్రము లాత్మన్ ఘనసంబొనర్చిన తదాత్మజ్యోతి శాంతించు న్వ
ర్తముగామారి సమిష్టభారతమయోఘంబై స్ఫురిల్లదా

పేగుకహించిన శాంతి ముడివెట్టిన బుద్ధును కీర్తు సోకకటి
సె మహితార్థమై ఆరువు లిగిరో ? తత్ప్రతిబింబమైన మా
పేగుతపస్వి నేడు కనుపింపడుగాని తపియచివ్యబొ
ధామృతపానమత్త మఖిలాపనితస్సున్నరించు నిచ్చలున్

*

*

*

*

అహంసా జ్యోతి

ఆరిపోయిన దానియాజ్యోతి ఏవెలు
 లీచీకటుల కెమరీవ గలవు?
 నడలి పోయిన దహంసానూత్ర మేదయా
 మహిమ హింసాకాండ మాన్ప గలదు?
 దగ్గమైన దహ్వార్థధర్మదేవత మరే
 న్యాయ మీలోకంబు నడుప గలదు?
 తరలిపోయినది సత్యస్ఫూర్తి వినీతి
 నిష్ట లాశాంతిని నిలుప గలవు?
 సార్వకాలిక సమధికాచారసార
 మిమహస్సు మదాత్మలందే లగించి
 అబర మమర మనిర్వాచ్య మగుచు నగుచు
 విశ్వకల్యాణి కిరణమై వెలయు గాక

పూలరథమ్ముపై కదలి పోవు మహాత్ముని వెంట రెండుమూ
 నాళుల కెందరో తరిలి నారిక మేము తడియనామరూ
 పాలు న్మరింప నిల్చితిమి భారత పుణ్యనదీనదమ్మలా
 పాలవిభూతిపై నొలసి పావనమైన వొకింతమాత్రలో

అహింసా జ్యోతి

నీవాక్యామృత శీతధారగలిసెన్ నీహరధారళివి
 ద్యావైద్యగృములందు బారివ దనంతంబైన సంద్రమ్ము నీ
 దౌ వర్చస్సున లీనమైనది యశాంతజ్యోతి గాంధీమహా
 త్మా! వల్లించెడిభూనబొంతర దిగంతంబుల్ భవన్నామమే

తీరులుపొందిసౌరభము తేజ మెయిం గయిసేసి ఆత్మజ
 స్ఫూరవిలోకనప్రభలు పండిన వెన్నెల తీవలట్లుగా
 స్వైరవిహారసంపదలు పట్టెను భారతకాంత నిన్న నే
 నీరము చాళ్లు చెక్కిళ్లుల నించితి వింతనెవిమయ్యాపభూ!

భారతీయ స్వరాజ్య సంపాద నమున
 ముప్ప డెలియక స్వోహూల మునకె పెరుగు
 కదళికా భూరుహ మవైతి గాంధీ నేడు
 ఎంత బలిగోరె! స్వాతంత్ర్యకాంత దేవ !

సంద్రములు చాటి వీణులు చక్క గడచి
 కాల్య లీడియు నిలుముందు కాల్య బడితి
 జగ దుపాధ్యాయకుడ వంచు పగతు గాని
 జన్మ చరితార్థ మోగాంధీ! సార్వభౌమ !

పువ్వాడ శేషగిరిరావు

అహింసా జ్యోతి

రోగమున జీకి చిక్కి మొత్తో యటంచు
మంచమున బత్తురీ యనామక జగమ్ము
గాంచిజీ ! భవావృశ మృత్యు కథయె వేరు
వల్లె మృతజీవివ్విజీవచ్ఛవాలు !

కృష్ణు డెటులేగె నాక్రీస్తు మృతియు నెటుల
అరిగి రెటు సోకవిసు మహమ్మదులును
ఆత్మ బలి తప్ప నవతార మందు నేది
పడయ నోతురె మిమ్ము నిర్భాగ్య జనము

తిలకు కలగనె దాసు శోషిలుచు బోయె
లాలజీ పాణమిచ్చె స్వేచ్ఛా లతాంగి
అదిగె యిదిగోయనంగ బోనరిగె నీవు
ధన్యుడవు స్వేచ్ఛ జూచియే తరలి నావు

జననికై ఆత్మరక్త మాంసమ్ము లోడ్చి
తుదకు బలియైన పీరుడా ! దుఃఖబాష్ప
సింధువున దోగు మా మూర్పు చెమ్మ లెల్ల
యుష్మదాత్మను శాంతిలో నేల లార్చు

అహింసా జ్యోతి

సత్య మహింస ఉచ్చాస నిశ్వాసముల్
నల్ప జీవించెడి సత్యమూర్తి!
విశ్వకల్యాణ గవేషణ పథమందు
పరునించు ఒంటరి బాట సారి
సత్త్వాగ్రహముచే శాత్రులను శిష్య
నిర్విశేషుల జేయు నిగమ రాశి
రాట్నము ధర్మచక్రముజేసి పరిశుద్ధ
ఖర్చు నిర్మించు కర్మ మోగి!
బుద్ధదేవుడు పుట్టిన పుణ్యభూమి
నేటికిని పునఃపూతమై నెగడు నట్లు
అపతరించిన యట్టి ఓఅమృత మూర్తి!
అందుకొనవయ్య మాస్వాగ తార్హ్య ములను

కారణజన్మమెత్తి చరఖా భుజనీయను మోసి తెచ్చి మా
భారతభూమిపై నిలువవచ్చిన దివ్యమూర్తి! విశ్వసం
సారములో అహింసకయి సత్యము కోనము దీనమానవే
ద్ధారణకై తపస్సులు సదా వెలయుంపు మజాతశాత్రవా !

నందూరి కృష్ణనూచార్య

సేవాదర్శనం మానవాకృతిని బాల్మీకి నీ స్వరూపమృతన్
సెవా మతం నీ సమస్తవ్యవస్థల గర్భిణి - దీ
జన్మమృత్యునీయు రక్షించుట యొకరహస్యం; నీ అహిం
సావాదప్రముఖ శాంతిదీపకళిక; స్వాతంత్ర్యశంఖధ్వనుల్

బుద్ధుడహింసచే భరత భూమిని కీర్తకు పూర్వమందు భ
ర్తృప్రజామృతమైనను అహింసయే మృత్యు; దాన్యశృంఖలా
బుద్ధుని భారతీయుల తనస్సులు పండె వ్యతంత్ర మంత సం
కుసుమ శాంతి నత్త రజశూరులుపట్టిరి నీపతాకమున్

ఇది రవి అస్తమింపని మహాస్తలి సంతయు నేలువారితో
ఎసుగుగ నిద్రి డకొనుట ఎంతటి సాహసమగ్న!! వీరులై
కదనము చేసిన దగిన కత్తి గొడుగులు లేక దాల్చి
ఒడిగి అణంగిపోయి పడియుండిరి ఇంతకు ముందరెందరో

పరమ గంభీర మును నీ వాక్యములకు
భాష్యకారులు గ్రంథాలు వ్రాసి నారు;
కాని! - ముగ్ధమోహనము నీ మౌనమునకు .
భాష్యమొనరింప గల్గిన వారు లేరు !!!

*

*

*

*

అహింసా జ్యోతి

పూనివ మల్లెపూ లొలుక బోయూచు చల్లని చూపుతో ఊప
 న్నాస నుధామధూక్తు లిడ అంజలి పట్టును గాని పీ నిది
 ధ్యానకు తల్లడిల్లు జగమంతయు అర్థమెయంగలేక - నీ
 బోసి మొగచ్చు విప్పము ప్రభూ ! చిరువన్నెల సోవజల్లులిన

నీ పడుగుమోపిన చవిటి నేల యైన
 తీర్థ భూమియౌను భరత దేశమందు;
 నీవు పల్కిన పలుకులు నిగమ భాష
 యగుచు విసదించుచుండు మహానుభావ !

అటము బాంబు విశ్వ విలయమ్ము ఘటించెడి తొవ దొక్కె ఆ
 రాటము చెందుచున్నది ధరావలి యంతయు ధర్మసూత్రముల్
 రాటము మీద తిప్పి అనురాగతరంగిత మైన వేడి క
 స్నీటిని గార్చి మమ్ము కరుణించితి విశ్వజనీసజీవనా !

‘గాంధీమహాత్ము’ దివ్యపదకంజము లంట జనావళుల్ జగద్
 బాంధవ ! తీర్థ యాత్ర కయి వచ్చిరి; లెమ్మిక ఊతళోలతో
 బండమున్ కృశింపదిక భారతిమాత; న్వతంత్రగీతికా
 బంధురమైన దుందుభి రవంబులు నింపుము బోసినోటితో ?

అహింసా జ్యోతి

చేతన మచేతనముగ అచేతనమ్ము
చేతనమ్ముగ మారె విచిత్ర మౌర!
బాపుజీ! ఒకదోహి తుపాకి దెబ్బ
నిన్ను హతమార్చె నని విన్న నిమున మందు

నకల మతములు నీముందు సాగి మొక్క
సత్యము అహింసయును నీకు నహకరింప
బోసి చిరునవ్వు వెన్నెలల్ ముంచ మమ్ము
మోహపెట్టు నెవండికముందు బాపు!

నీదు నాయకత్వమ్ముచే నేటి కింత
స్వేచ్ఛ లభియించె ననుచు అశేష భార
తమ్ము నంతోష మంద క్షణమ్ము లొన
మెడలి నాడవె మమ్ముల వీడి నొంటి!

శాంతి బోధించు క్రీస్తును చంపి నారు
నడిబజారున నిలువపైనను బిగించి
విషముచే సోకబ్రతు చంపించినారు
నీతి లేదేమి? మానవజాతి కనలు.

అమ్మాజీ

అహింసా జ్యోతి

కరములు దోయిలించుచు జగజ్జను లెల్లరు నర్హ మిచ్చి ఆ
దరమున లోకబంధువని దండలు పెట్టగ నత్పన్నతినె
ధరణి బవిత్రమునె నలపి ధర్మపథసాగ్రున నిల్చి లోకమున్;
మఱుగయి పోతిరొక్క ? ఒకమారె మహాత్ముడ ! నీవు - సూర్యుడున్

పారిపారి అంబరంబున నభోమణి వెల్గెడు గాక; ఆనిశా
కరుడును రేల పన్నెలల గాయత; భారతభాగ్యదేవతా
వరుడవు నీవు లేమి; గుణవారిధి ! జీవిత మంధకారబం
ధురము పోయి; ద్వంద్వరహ దుఃఖము లోకమెటుల్ భరించునె ?

కడుకొని పాణదాత లటు గన్నడుమన్ గ్రాతిబంధకంబు లె
ప్పుడునెవ్వ పల్పు మన పాదుగు పోరుల దెప్పు ముండగంబు లే
ర్పడ గడముట్ట జేసితిర ! భారత దేశమశ్విన్నపమున్
పడమట గాడ్చులార ! ఇదిపాదనిపాపము నప్పవొకటి !

అకుటిల చారువృత్త మనహంకృతి పాత్రము మాతృదేశపూ
జక సహకారి నాయకము నశ్వలయా నా కాంతి దాంతి బో
ధకము న్వరాజ్యలాభ సముదాత్త మహిమము గాంధీ ముఖ్య నా
యకము విషాదనాటక మహా ! ముగిసెనె భరతొక్తి శూన్యమై

పల్లె పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యులు

అహింసా జ్యోతి

అ సాతాళము తగ్గిస్తే సాగేడులు యజ్ఞశ్వర్త మాగుంటకున్
వ్యాపించెన్ సుయశంబు సాగరముచా బాబూజి ! త్వచ్చస్మపున్
బ్రాపున్ గాంచనివారు తగ్గివురల త్వత్ప్రాతస్తన్ మృత్స్నై
కూపంబో ! యచిపుణ్యవాపయో ! మహాకూపాదమో కాదోకో !

రతనంబున్ జెయిజార్చికొంటి విక నూరా? పేరా? నీకయ్యె భా
రతమా ! నిశ్శరణంబవైతివి పదార్థంబా ! వృధాసూన్యత
ప్రతమా ! నీ బతుకింక నడుమములారా ! మీరునిష్కానితుల్
శతపర్దంబులు విడునిండెనే యహింసా ! హింస ! కాలానితే ?

శాంతుని శాంతిదూతయని నర్వఃనంబుల మెప్పుగన్నధీ
మంతుని జక్రవర్తికరమానితు నాయు నహింసనైక ని
ద్దాంతుని దాంతునిన్ భరతదాస్యహరున్ బహుమార్పితక్కటా !
ఇంతటి ఘాతుకత్వమున కెట్లాడిగట్టితివోయిసోదరా !

కాలుచుం దాను చందన్ కాష్ఠములను
గుండెలో దాగిన తుపాకి గుండుగాచె
భద్రమగుచోట నుంచెమై బాయునపుడు
అశికుల విడలేదు మహాత్ములెపుడు

అహింసా జ్యోతి

జోహారులు బాపూజీ !
 స్నేహమృత శిశిరసారణీస్మితరేచి
 సాహార్దమధురమూర్తి!
 ఊహశేషుండవైతివే మాతండ్రి!

ఒకచూపు చాలులే సకలప్రజాకోటి
 చిత్తసేమల శాంతి చిలుకరింప
 ఒకమాట చాలదే ఉద్రిక్తసోదరా
 శుల తేర్చి సుప్రసన్నులను జేయ
 ఒకవ్యాత చాలుపో ఉర్విధరుల రాజు
 మృదికలకు మార్గములను జూప
 ఒకదీక్ష చాలు ఊరక లోకములు లోక
 ములు తల్లడిలి పదములను మ్రొగ
 అతను నిస్సార్థ బుద్ధి సత్యాగ్రహుండు
 అఖిల మతము లతనిడె దాస్యాంధ కార
 బంధురాకాశ వీధి నవ్య స్వతంత్ర
 సుప్రభాత విధాత యుగ ప్రపక్త

బొడ్డు బాపిరాజు

అహింసా జ్యోతి

కంటే డె? రావణాసురుడె? కాక జగత్ప్రయు శాంతిదూత వి
ధ్వంసము సేయగా ప్రతిన పట్టనటే? “మతపిచ్చు” బాపుజీ
హింసకు దారితీసినదె? ఈకలకాలపుమచ్చ స్వర్ణదీ
హంసికవంటి మావిమల హృందవజాతి ముఖాన వుల్లెనా?

నడపెన్ రక్తపుబొట్టు క్రిందపడకుండన్ శాంతినలగామమున్
బడుగై దాన్యము చేయు మాతృబగతిన్ పండించె స్వాతంత్ర్య మె
వ్వడు మాతండి మహాతపస్వి చిరసేవా నత్ఫలంబందెనా
కడగీ భారతభూమి ఎంతటి అపఖ్యాతిన్ దలందాల్పెరా!

భారతపర్వ మొక్క అవిభక్తకుటుంబము - నిన్న మొన్న చే
కూరిన స్వేచ్ఛకే కనులు గుట్టి పరస్పర మన్నదమ్ములన్
పోరును పొక్కు పుట్టినది - పోయినట్లే ఒకపెద్దదిక్కుగా
తీరుచు తండ్రి ఎట్లుకడతేచునె? రావుల కాపురంబికన్

తరతరముల్ నుతించు జగదమృతమైన అహింసతో మహా
త్తరవిజయమ్ము తెచ్చిన విధానము భారతజాతి శౌర్యమున్ -
తరతరముల్ శపించు ప్రేమదర్శకుడై హితమెంచు తండ్రినిన్
పొరిగెను టన్న ఊహ అవిపుష్టిన భారతజాతి శౌర్యమున్

*

*

*

*

అహింసా జ్యోతి

నీవైకోరిన చావు వచ్చినది తండ్రీ! దుర్జరాభారము
 గ్భాసించించుకలేని వీరజనమొగ్గంబైన దేరాజకీ
 యావేశంబులు అంటనట్టి శుభసాయంప్యార్దనావేళ అ
 శ్రీ వేషముఖమం దహో సుకృతమూర్తీ! వితపస్సిద్ధమై

స్వేచ్ఛాలోభ పరస్పరానహన దుర్హింసా మతద్వేష దో
 వచ్ఛాయాఖని భారతావని పృతిష్ఠాపింపగా సర్వలో
 కోచ్ఛంబో ఒకరామరాజ్యమును నీహుహించితే తండ్రి ఈ
 తుచ్ఛస్వర్పమతప్రమత్తులకు లేవే? ఆమహావృష్టమి!

మలయున్ సాంధ్యమరుత్తరంగములలో మాతండ్రి ప్రాణానిల
 మ్ములు, శేషాస్థిచురుమ్ము పావననదీ పుణ్యోదకశ్రేణి భూ
 తలరేఖుప్రజమందు; మా బనకు రక్తచ్ఛాయ లాధర్మబో
 ధలు మాడెందములందు నిత్యమును ప్రత్యక్షమ్ములై వెలుతిన

ఒక్క దీపమ్ము తాను కొండెక్కి నంత
 నేడు నలుబదికోట్ల గుండెలను కూడ
 తెలుగు చున్నది శాంతి నిశ్చలపు కాంతి
 ఏతుఫానులు ఆర్యలే వింక దీని

అహింసా జ్యోతి

ఒకజీర్ణించిన ప్యక్తి చంపబడగా నుడ్వీగ్నులై యెట్టి రీ
తికి లోనై యెటులుందురో తదనుభూతిం బట్టి ఈ నాడు వే
నకు పేల్ ప్రాయమువారు చంపబడుచుండన్ చూచి యెట్లుంటరో
ఇక గన్నించు డటంచు గంధి హతుడయ్యెన్ గాక వేరున్నదే ?

స్తవనీయంబుగ చెప్పకోదగిన శ్రద్ధా భక్తి విశ్వానముల్
మివులన్ గన్నడ తా దలంచినయటుల్ నిర్మాణ కార్యక్రమం
బు విశేషంబుగ వ్యాప్తిసేయగనె మహాత్ముం డేగినట్లున్న దొం
డవు నేనిన్ మరి తత్పరోక్షమున నే యాయత్నముల్దేనికొ

ఋషానింపక నేరువాగెడుగదా అమోఘ మహాత్ముండు గో
వును గాల్పించుటచేతనో కులములన్ పోగొట్టగానో ననా
తన ధర్మంబును పాడుసెయుటనో ? తత్తత్పాపమే తప్పుగా
ల్పిన యట్లాడుదు రేమిలోకము యిసీ చీకొట్టినన్ జాలదే ?

అరలే ! యెంతటిమూర్ఖులొకముగదా అన్పృశ్యులంజేర్చి నం
కరముం గూర్చి పశ్చిమో గుడుల మాంగల్యంబు గావింప త
ద్దురితారిష్టమె కొట్టి చచ్చెను మహాత్ముండలదు రయ్యయ్యె ఎ
వ్వరినోర్మాయదు మెంత పాపపుకలి పాబుల్యమో చూడుడా !

మద్దులపల్లి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

తన మనోవైశాల్యమును చెప్పకయే చెప్ప
 వెడద కన్నుందేయి బెడగు తోడ
 తనతత్త్వ విజ్ఞాన తత్పరత్వము దెల్పు
 నదమల బ్రహ్మ తేజంబు తోడ
 తన దీన మానవేంద్రజేచ్ఛ సూచించు
 కుమరైన కొల్లాయి గుడ్డ తోడ
 తన అహింసామార్గమును ప్రతిష్ఠాపించు
 శ్రుతిమనోహర వచో వితతి తోడ
 పూర్వహైందవ భూమి భృద్భూమి విజయ
 నివహ సంపాద నోద్యోగ నిత్య హేతు
 భద్ర మత్తేభ గమన శోభనత తోడ
 వాత డెచటనో నడుచు చున్నట్లు తోచు

అంతఃకీ తలంబున అఖిల లోక
 దుఃఖ పశునమ్ము తోచెను తోకచుక్క
 భూతలమునుండి నిఖిల భూ భువన వృణ్ణ
 ఫలమెగిరిపోయె ఒక్క దివ్యంపుజుక్క

దివాకర్ల వెంకటాచార్యుని

అహింసా జ్యోతి

అమలిన జీవితకుండగు మహాత్మాని మృత్యువుచేత శాంతి న
త్యజులకు సానుభూతికి నిరాశ్రయ భావము సంఘటిల్లె ను
త్తమము చరిత్రయున్ దయయు దానలమేది కృశించె గాఢనం
తమనము క్రమ్మె లోకుల మనంబుల నర్పిగంతరమ్ములన్

భారతమాత కష్టముల పొలొనరించెడి జిక్కుపళ్ళ లే
తేరగ జహ్వరాదులు మత్రిపతిభానిధులయ్యు నాయకుల్
దారియు తెన్ను లేక కలతంబడ చిక్కెడలించు బుద్ధి బృం
దారక దేశకుం డమరధామము చేరె నికేరు డిక్కొకో ?

దీనుల పాది కల్పకము దేశముగాంచిన పెన్నిధానమున్
మానవ సంఘమందు దలమానికమున్ గరుణాస్వరూపునిన్
జ్ఞాననిధానమున్ జనకనన్నిభు సంధమతాభిమానకౌ
ర్యాన వధించి వాడు నకలావనిగుండెలు చిల్చె నొక్కటన్

చావెటులైన మర్దులకు సంఘటిలున్ మృతిగన్నవారి న
ద్భావమునెంచి విడుటయు వ్యర్థమ కాని అహింసకోసమై
జీవిత మంత వుచ్చిన విశిష్టుని హింసకు బాలుసేయు దుర్
దైవము చెయ్యమెంచినయధాయధలై హృదయమ్ముకుంగడిన్

అహింసా జ్యోతి

ఓముమహాత్మా ! లోకము నయోమయమై హతమారిపోయిన
 బ్లైయిక నిన్ను బాని యెపడెక్కడ నేమిట బ్రొద్దుపుచ్చునో
 న్యాయము చట్టుబండలయి యారడిపోయెనె? పాడులోక మీ
 గాయము మాన్పుకో నయితగాక కృశించి తపించి పాపదే!

బంగరు వానవెల్లువలుపారి ఫలించి ప్రపంచమంతయున్
 గొంగున దాచిపెట్టు నదిగో! నవభారతమందు మించి యు
 ప్పొంగితిమయ్య దానినిజమున్ గురుతించెడివేళ నిట్టుల
 య్యొంగద మొయిపాపపువిధి! నినుమెత్తురె లోకులిత్తరిన్

గండములన్ని దాటెను సుఖంపడు భారతదేశమింక నీ
 యండను ఖండఖండముల కద్భుతశాంతియు నిష్పట్టిల్లు జా
 జ్యుండపు నిన్నుజూచుకొని చొక్కియు నిక్కియు మాకు బుఖ్యముల్
 పండె సటంచు చెప్పకొను భాగ్యము పోయెగదా! ఘహపథమా?

షూయలు వన్నిరాజ్యము లమాంతము గుక్కిటపట్టి నెత్తుపల్
 దొయుట్రావి మైకములతో నదిజీర్ణముగాక జాతికిన్
 గాయముగూర్చు నేటి పలుగకుల గూళల మందలించగా
 న్యాయము దీర్చగా దగిన నాధు డికెవ్వడు చెప్పమో విధి

క్రొత్త సత్యనారాయణ చౌదరి

అహింసా జ్యోతి

ఆలము డీరీపాయె జయమన్నది భారతిజాతి దయ్యె నిం
కేలనిరాశ ! నర్వజన మీబుపిపుంగవు దివ్యబోధలు
చ్వేలముగా వినంగను బదింబది వాగమృతంబు గ్రోల రా
రేల యటంచు నుచ్చదశ నిచ్చియు నిట్టలొనరువేప్రభా

ఈ కొరగాని దేశమున కింక మహాత్ములు పుట్టబోరు - లో
కైక మహాత్ము దాచుకొన రైరిగదా ! యొకయాతతాయి చీ
కాకయి దేశగౌరవము గాలరురాచి మతంబులోన ము
క్కాకలు దిరియున్న మొనగానిని గుక్కెట్ట బట్టి మ్రింగునా !

మతమున ద్వేషమున్ బొదివి మాయని గాయము సేసి దాని దు
స్థితి గురుతింపలేని యొకదేశము చూపెడి చేష్టలిట్టివై
వెతలరుగూర్చు దానను విభిన్నత రూపము సెంది నర్వదు
ర్గుతులకు దావలంబయి వికావికలై యదికూలిపోవదో !

అదిగో ! తూరుపుదిక్కు లోనెరుపువృశ్యంబయ్యె - నామీదన
యుద్ధవయంబున్ గనవచ్చునంచు మదిలో సుత్సాహ ముత్సేకమై
పొదలం రివ్వన గారుచికటులు సంపూర్ణంబుగా గ్రమ్మి య
భ్యుదయంబున్ హతమార్చె శాపమదియేమోగాని ఈజాతికిన్

అహింసా జ్యోతి

తమము దొలించి మానవునెవన్ కరుణారుణమైన జ్యోతి ని
 త్యము వెలుగంగజేసిన మహాత్ముడు భారతరాజ్యలక్ష్మి శి
 ర్షమున ధరించు మానికము సత్య మహింస భజించు నన్య గౌ
 తముడు మహానుభావు డవతారము మానెనె నేచిత్ర కటా

రాజకీయ జగత్తులో పశ్చాత్తాప మైన
 పశ్చాత్తాప జంతులు మతవిప్లవ పశ్చాత్తాప
 సమయకీలలు కదలింప జాల నట్టి
 హైమగిరి నివృత్తగిరి వీరయ్యో తృప్తిని

కనుల నీరు తొణుకు కలవరపాటుతో
 సగము వంచు చిక్క మొగము తోడ
 బరువు గుండెతోడ బావురు మననట్టి
 భారతీయుడేడి బావుమ్మతికి

మేలిడుపూన్కి ముందుగ గమించెడు మేల్కొనక దు
 స్కాలము మచ్చరించి కడుక్రౌర్యముతోడ తుపాకి పేల్చగా
 గూలె సమైక్యభావములు; కుంటువడెన్ మనజాతికీరుతుల్
 వ్రీలెను సభ్యమానవుల ప్రేమరసాత్మకమౌ యెడందులున్

వావిలాల నరసింహారావు

అహింసా జ్యోతి

హరిజనబంధవుండు సుగుణావళికిన్ వరుణాభయండు సు
స్థిరతరనత్యక్తికముడు శిష్టజనస్తుతిపాత్రవర్తనుం
డరిమురిలేనిధార్మికుడహంకృతిపాంసని కర్మమోగి యూ
చరణకుమార్గదర్శకుడు సర్వసముం డికతేడు భూమిపై

వినరావుగా ముందు వేదబుక్కులవంటి
వాక్యార్థములు కర్ణపర్వములుగ
దానమీయరుగదా మానినీ నిపహంబు
పసుపు కొమ్ము ధరించి పనిడి తాళి
ప్రార్థనలందున పల్కగాబడవుగా
బైబిలు ఖూరాసు పృథివీసములు
మూర్ఖమోగమగదా మహితనత్నగ్రహ
కర్తవ్య విజయ శంఖాన్వనంబు
బోసిగవ్వులు కుంకుమబొట్టుకుదురు
పాడుగుచేతులు కొల్లాయి నిడుదకోల
బ్రహ్మతేజము గురుతులైపరలునట్టి
పృథ్వితాపసికసుపింప డింకమిద

అహింసా జ్యోతి

అదుర్వార్త విసంగనే మనసు నీరైపోయె - నాగుండెలో
 ఏదో తీరని బాధహెచ్చినది - నాయిల్లాలు నాచిట్టలున్
 నాదుఃఖంబున పాలుపంచుకొని రానా డీకగత్తుంతయున్
 చెదైపోయెను - తాతతోనె నశియించెన్ విశ్వసాభాగ్యముల్

ఆరిపోయెనుగదా? అన్నిలోకాలను
 వెలిగించు నిర్మలప్రేమ దీప్తి
 ఆగిపోయెనుగదా? అన్నిమతాలకు
 సఖ్యత కలిగించు శాంతి గీతి
 చచ్చిపోయెనుగదా? సర్వతేముఖుగా
 చెన్నాడు భారత జీవశక్తి
 నిలచిపోయెనుగదా? కులభేదమెరుగని
 రఘుపతి రాఘవరామభజన
 నీవు హా! రామ! యనుచు ఈనేల గూల
 వేయిపడగల సామియే వివశుడయ్యె
 ప్రకృతి యంతయు చైతన్య రహిత మయ్యె
 నీవు కనుమూయ జగతి నిర్జీవ మయ్యె

మహావాది మేకటరత్నము

అహింసా జ్యోతి

బుద్ధ దేవుని భూమిలో పుట్టి నావు
శాంతి పాఠాలు కుమరుగా చదివి నావు
జీవకారుణ్య స్మృతీలు చెప్పినావు
కరుణ మూర్తివి నీకు దుర్మరణ మెమి ?

నెత్తురు చిందకుండ - ఒకని బలివెట్టక - కత్తిలేక లో
కోత్తరశాంతి పూర్వకమహాద్యమ మొక్కటలేవదీసి - ఉ
పైత్తుగవైరిశక్తుల జయించి స్వతంత్రతగన్నేవి ? నీ
నెత్తురు ద్రావేనేటి కొకనీచుడు - బాపు ! ఇదేమివైరమో ?

మతములు - సంప్రదాయములు - మానవలోక విభిన్నతత్వక
ల్పితములు - వీనికై మనము పెద్దపెనంగుట తప్ప - జాతియై
కృతవియొల్ల కానివని అందరెరుంగగ చెప్పినందుకా
మతిచెడి నిన్ను కాల్చినది ? మాకిది మాననిపుండు బాపుజీ !

చితిపై నీతళుపున్ దహించినది రాసీభూతమైయున్న దు
ర్మతవిద్వేష మహోగ్రపాపక శిఖాపాబుల్యమేకాని - నీ
సుతు డంటించిన నిప్పుగాదు - భరతక్షణితలంబెల్ల నీ
మృతికై మిక్కిలి పాక్కుచున్నది - ఏతాజీ ! యెట్టాలోదార్తువో ?

అహింసా జ్యోతి

అగని కంటపీటబడి 'హ'యని ఏడ్చెడి విశ్వమోష ని
 తేగతి వీనులం బడదొ ? ఏగితివా మమువీడి తాత 'నీ'
 యోగము మాదుజాతికి వియోగమెకాదు - భరింపరాని శా
 పాగమనంబుగా ఫలిత మాయెను మాయని మచ్చగా - ఇటుల్

నీ కరుణామృతాంశు కమనీయ విహతన కాంతినండి మా
 యాకృతి విశ్వరంగమున అందిన దయ యశః ప్రక్షిప్తులన్
 ఆకతినుండు కాల్చిన రివాల్వరు గుండ్లు నిజంబు నీకు కా
 దీ కలుషంబు జాతికెవిధించెను శాశ్వతమైన గురుగా

ఆ నవభాశీలోన పటహంతకు లంచును పేరుగొన్నవి
 జ్ఞానవిశాన్య మూడులె విశాలవిస్మయత నీరుపూజలో
 ప్రాణము లిచ్చినారు తమబంధువులన్న సరాశీలోన నీ
 కై నయశేషదుర్దశ మహాత్మా ! పవించిన సిగ్గుగునగదా ?

నీచదశన్ లయించు కమనీయ భవాకృతితేడ బుగ్గియదొ
 నీచితిలోన దగ్ధమయి నిక్కము మాదుకకావిలాసముల్
 వాచవిగాని పల్కులు శుభంబులు గావు - నృజింతు నీకిదే
 దాచిన కంటి వీరమును తర్పణగా గొను మోయి బాపుజీ

విద్వాన్ 'కొండూరి'

అహింసా జ్యోతి

హతవిధి ! బొట్టబెట్టితే అనుపమాన
శాంతిమరుజీవి నిటు మహాసాధుశీలు
ఇంక జగతిని తావెడి? ఎంచి చూడ
నత్యము అహింసకిద్దియూ నత్యలంబు

నత్యము అహింస ఈరెండె జగతి నెవ్వడు
చెలయ గలవని చాటిన వీరు డితడు
నేడు బలియయ్యె నక్కటా ! నీచ మైన
కుమతి చేష్టకు బ్రజలెల్ల గోడు జెంద

భౌతిక శరీరమొక్కడే వాసె గాని
అనుపమంజైన ఆతని ఆత్మ శక్తి
నిందుకొని వెల్గుచుండె బ్రహ్మాండ మెల్ల
మించి ధాతని పునరుద్ధరించు గాత

పోయెడివా రలే పుడమి వుట్టిన మానవకోటు లెల్ల నీ
కాయము లంతరించెడివె కాని భవాదృశీ కీర్తనీయ శో
భాయుత దివ్యజీవసుల బాయుట దుస్సహమౌట నిట్లు వా
పోయెద మయ్య దిక్కు సెడి పూజ్యచరిత్ర మహాత్మబాపుడి !

దూపాటి కొండమాచార్యులు

అహింసా జ్యోతి

పార్థనా నమావేశ సభా ముఖాన
 శాంతి సత్కాలు నిసదించు సమయమందు
 చంపెనటె నిన్ను నో అహింసాతపస్వి
 కరిన పాపాణి హృదయమడకడు తెగించి

నీ వొక్కదోహితేత మరణించితి వన్న విషయవార్త కీ
 స్థావర జంగమూత్మక విశాల జగన్దలి గుండె నీరుగా
 బావురు మంచు యేడ్చినది - భారత భాగ్య విధాత! నీసు స
 ద్భావమె నీకుమృత్యువయి తారసిలెన్ తుది నక్కటక్కటా!

మంచికి మంచిలేవనలు మానవ జాతికి మానవత్వమున్
 పెంచి సుఖంపుడంచు వినిపించిన శాంతుని కీర్తు నిల్లె చం
 పించిరి - స్వార్థమున్ విడిచిపెట్టి స్వదేశముకొన మింతక
 ప్పించిన బాపుజీ బ్రతుకు చేదయి కార్పిరి నేటికక్కటా

ఆరని మంట నాయెడద యందున నిల్పితివో పగ్గూ ఇకన్
 తీరని బాధతో కుమిలి దేశము చిక్కును మొక్కులేకనం
 స్కార విహీనమై బ్రతుకు చావుల మధ్యకృశించి ఇంకనే
 మో రవి పత్పరంపరలకున్ గురికావలెనోగదా తుదిన్

కామేశ్వరి

అహింసా జ్యోతి

ఒకవిలయమ్ము పెంచికొని యొక్కడు నిన్ను సమస్తలోక భా
వుకగుభమూర్తి శాంతిపరిపుష్ట వినిశ్చలధీరు - శోక ని
శ్చకితహృదంతరాంతరు ప్రసన్నమనోహరరూపు - సాధు తా
నికషము పాట్టవెట్టికొన నేర్చెనటే ప్రళయాంబు దార్పటన్

ఆ రూపై చనుదెంచు కల్మషముతో నయ్యయ్యో యూహించెనా
కైరాత్యపృథ షీరకుంభవిష దిగ్గప్రకియా నైపుణుల్
సారోదారవచస్సుధాతుపితశశ్వోశ్వోశ్వ కహ్లార నీ
హరాంశుగననోత్తరాసుకుటిలవ్యాపార నైపుర్యముల్

నీవై నీవు దివంబుకేగ ప్రభువా ! నీరేజముల్ మాధురీ
భావశ్రీ గయిసేయలేవు సుమనోవ్యాపారముల్ మ్హనముల్
మావిన్ గొంతుపెకల్చలేదు ఏకముల్ మానావ్పటుమై యుర్వి తా
పోవులేజేసిన దుఃఖముయ్యో గరుణామూర్తీ ! వెతల్ నింపితే !!

ఓనత్నాగహి ! సర్వలోకవినుతాత్మత్సాహదీ పాత్ర దీ
క్షా సామ్రాజ్యరమాధినాథ ! నిఖిలాశాస్థూర్ణ కీర్తిశ్వరా !
నాసాంతఃపుట కించిదుజ్జితకవేష్ట శ్వాసనిరూత న
ర్వాకాదేశ విరోధి హృద ! యదె సాష్టాంగమ్ము రాబ్బిపియా !

అయాచిత్రుల హనుమచ్ఛాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

రాతి నొకనాతిగా చేసి శ్రీరామ చం
ద్రుడు నువ్వానించె విశ్వమయ్యలో యుగమూర్తి
సుప్తాంధధూళితో శూరకోటుల లేపి
జీవ మిచ్చిన నీవు అన్నియుగముల జ్యోతి !

భారతియుండ వీవని నేను పొంగిపో
నకలేతరధర్మితి నన్ను నవ్వవు స్వామి !
ఉన్నట్లుచే నీవు తెగి నమని నాపన్న
ఈబ్రతుకె సిగ్గుతో తలవంచుకొను నయ్య

యుగయుగాల్ తరలి పోవును కాని నీవదిగె
ఈవైపు ఆవైపు అన్నివైపులనీవె !
ఎక్కడా ఒకటే అహింస దయ స్నేహపరి
పూర్తి ఎన్నటికి లోకాల కొకడవె బాపు ?

రామచంద్ర అప్పారావు

అహింసా జ్యోతి

నాయకు లెంద రిందు జననంబును గాంచరు ? కీర్తిమూర్తులై
హాయిగ మేనులన్ విడువ ? రందతి కబ్బుట జూడగల్గినా
మే - యవసాన నత్కియలు - ఇంతప్రపంచముదోసిల్గొగా ?
ఓ యతిలోక శాంతసుగుణోజ్జ్వల రంజితమూర్తి ! బాపుజీ !

పలుకులురాని బాలకుల భావము నర్వము చేర్చినట్టి వి
జ్ఞుల హృదయంబు లొక్కగతి జూఱగొనంగల శక్తి బాపుజీ !
కలిగెను నీకు నొక్కనికె కాలముమెచ్చుచు నీమసేవ వి
చ్చలవిడి జూపుకొన్న దవసాన విధిన్ దన నత్కుతజ్ఞతన్

మును మనబుద్ధశంకరు లమోఘవిధంబున జాతిరక్షణం
బును నలువంగలేదె ? మరిపూజలనందడె హూణజాతిలో
సనసరతంబు కీర్తు ? - అవురా ! కనవారలునీకుదుయ్యలే ?
తనువు ధనంబు ఆత్మ బలిదానముజేసిరె యన్యజాతికై ?

లోకశాంతికి సతము లోలొన మఱిగి
కఱిగి ఆత్మార్పణము సేయ గలిగినట్టి
నీకు - ఆలోక మిప్పుడు కన్నీటి తొడ
ఆత్మశాంతికి పొర్పింప నయ్యె నకట !!

కోట వీరాంజనేయశర్మ

అహింసా జ్యోతి

కత్తుల గడ్డయైన నవఖాళితటంబున శాంతిబీజముల్
 విత్తిన ఫలికా అహము వీడని హైందవజాతి భూతమే
 మిత్తిగ మారె నీయెడల : మించె దురుష్కమతాలమౌఢ్య సం
 పత్తిని మామతమ్ము - నగుబాటయి పొయెను నాల్గునోళ్ళులన్

దాస్యాంధ జగతిలో దారిజూషెడు వెల్లు
 వెల్లువవై ముందు వెడలి నావు
 “బానిసవై పరిపాలన నుండువా?”
 లెమ్మని నిదుర లేపి నావు
 నిరుపప్లవంబులై నెవు సత్యాగ్రహ
 సమరముల్ మెండుగా నలిపి నావు
 నలువదికోట్ల మానవనంపుసేవకై
 జీవిత మర్పణ జేసి నావు
 చరితలో మున్నెరుంగని శక్తి జూపి
 ఖండ ఖండాంతరాలలో ఖ్యాతి పడసి
 మతసమైక్యత జగతికి హిత వటంచు
 నచ్చ జెప్పుటకే ప్రాణ మిచ్చి నావు

బృందావనం రంగాచార్యులు

అహింసా జ్యోతి

అతి హేనుంపు దుర్మగహమ్ము మము దయ్యమ్ముట్టు లాడింపగా
మతభేదమ్ము నవారిజేయ మెడపై మాత్రుడిరక్తమ్మై భా
రతభూమిన్ పాలిజల్లి యీగతిని దుర్మార్గమ్ముగా కాలరా
చితిమే ! బాపుజీ ! విశ్వభారుణియై నిస్సీమమ్ముగా రోదిలన్

భారతబన్యుతి పాలబుగ్గల మీద
కాలువల్ గట్టెడు కంటి నీరు
స్వాతంత్ర్యవీరుని బ్రహ్మకు ఔడారిలో
ఉద్వేగుగా రేగుచున్న ధూళి
భారతదేశ సౌభాగ్యతపస్వులు
నేలనొడ్చెడు కంటి నైతు జేళ్ళు
ఉప్పెనయై పొంగి ఉరుకు హిందూమహా
పాభేది భిక్షర భంగ పాళి

ప్రళయపరిణత నిష్ఠుర ప్రకృతి యటుల
కురులు విరబోసి కొని ఆడు కొఱివి దయ్య
ముల యటులు చిందు ద్రొక్కుచు కలగు చున్న
పవిగ బాపుజీ ! నీవటు కదలినంత

కణ్వశ్రీ .

అహింసా జ్యోతి

కన్నులు విప్పకున్న పసిగండుల మాటలు రాని కూసలర్
చిన్నతనంపు చేపలనె చేసెడు చిట్టల బానిసత్వపున్
బన్నములెల్ల బాని అనపాయముగా మెలగంగ నేర్పు లే
కున్న అభాగ్యనంతతి నయో ! మము బానితి వెట్లు బాపుజీ !

చనినాడే మమువీడి సర్వసముడున్ శాంతి ప్రదుండైన మా
జనకుండంచు ప్రజానమూహమున కాకాజ్యోతి చల్లారెనే
యనుచున్ పోయెనె ? మానవాభ్యుదయకార్యాన్వేషియం చొక్కరీ
తిని వాపోయెడు మేమికేమిగని శాంతింపంగవై బాపుజీ !

నీతుల గుప్పతెప్పలుగ నేర్చి వచించెడి వారె కాని నీ
భాతినిచేసి చెప్పగల భవ్యులు నేడగుపంప రట్టి ని
న్నీతరి చేతులార సమయించిన హైందవజాతి కీయప
ఖ్యాతి తిరంబుగా నిలుచుగని తొలంగుట యెట్లు బాపుజీ

స్వర్గఖండము వేల భూస్థలిని నిత్య
సౌఖ్యమాల నిల్పదగు పనుల్ బడుగ లేదు
పీడితులకేమి దారిజూపించి ఇటుల
పాయి నాడవో ? దివికి మాపూజ్య బాపు !

చిలివేరు వేంకటరత్నము

అహింసా జ్యోతి

అడగెనా ఒక్క మహాదీప్తి శమదమ
 సుందర దివ్య తేజో మయంబు
 మడిసెనా ధర అహంసాబోధనామృత
 మాటలారిన బోసినోటి తపసి
 గూలెనా కట్టిన కొల్లాయి కొంగున
 కోటులర్పించి గైకొన్న బీటు
 అరిగెనా సత్సంగహముతేరునడవి న్వ
 రాజ్యమ్ముగొన్న సారథియు రథియు
 పోయెనా భారతాంబిక పాగులు బావి
 దాన్య బండమూడ్చిన వినతా సుతుండు
 అస్తమించెనా గాంచి మహాత్మ గాంచి
 ఆయ్యో! ఎంతటి పిడుగు పాటయ్యో నేడు

అదియొకదివ్యపుష్పము వీరుత్తలముండిగి భారతాంబికా
 పద్మములరాలి శాంతిమయవాసనలన్ బగముల్ గుబుల్కొనన్
 బొదలించి భారత్ చరణపూజముగించి దివమ్ముబేర తు
 మ్మొదలొడ తావి తెమ్మరల మెదురతల్ మిగిలెన్ హతావనిన్

అంబడిపూడి సరసింహశర్మ

అహింసా జ్యోతి

బాపూజీ ! భవదీయభౌతిక తహబంధమ్ము మాచూష్కిక్న్
బాపన్ జాలిరిగక పాపులు మఱొన్నాదంబునన్ కాని డా
జ్జపి సూషనిభమ్ము సీనమపదేశమ్మాని మాచిత్తమం
దే పుంబొంచిన నీమరూపు తొరపుల్ హంసింపగా నేర్తు ?

అదిగో చూడుము దివ్యమానమున కల్పనల్పపుష్పావళుల్
పామవంగాబడు పూలపాశుపము కొల్వబడిరి కన్నీరు నీ
రధులైచారగ తండ్రిలే సనదలై రాత్రిబడల్లే కగ
దదికన్ నీకము నేడు విశ్వజనసంఘాతమ్ము గాండ్రిపభూ

ఎఱుబదియేళ్లరాడు మనహింసపురంధికి కంఠహారభూ
షణము లభించె క్రొందఱుకు జాయమెరుంగుల దిద్ది తీర్చి ఈ
దినమున గాంధీరామకము దివ్యము రత్నము గోలుపోయి ఆ
జననిగళమ్మునన్ నిలిచె నన్న నిచారము కంఠహారమై

శాంతి కొరపడి దిద్దుకొజ్జవు అహింస
బలము రూపించు తపసివి భరత ఖండ
ముక్తి కిరపగు వేలుపు పోశ వీవు
గాంధీజీ ! నీకిదే నమస్కార శతము

అహింసా జ్యోతి

నీ పుట్టుక మాగర్వము
నీపూజ్యత మాయశస్సు నీవిజయమ్ముల్
మాపునైపు చారిత్రము
నీవతనము సిగ్గు! మాకు - నేలకు - పృజకున్

తొలినంజల లోపలి వె
నైల చిన్నెల మలచికొన్న నీ నగవులలో
పులుతొలగిన భారతి కన్
గొలకులు కురిసినవి జగతి కుశలాశీస్సుల్

ఎన్నటివో బోధివిరులు
వెన్నెలలై కాచె నేడు విశ్వంభరలో
క్రన్నన పున్నమ వచ్చుట
ఎన్నటికో ఈతమాల శృంగక్షితిలో!

గాంధీదేవుని నిర్మాణ గాథ విదవ
మానవుడు నల్పలేని దుర్మార్గ మేడి?
పశుత క్రమ్మిన యెడద లోపల పిశాచ
నటన కాబోలు మనుజుని నడత నేడు!

వేమూరి వెంకటరామనాథం

అహింసా జ్యోతి

ఒలికిమెట్టదికాదు, పరురకాల పువులఁ

గ్రాలి యెగయు డగోటాల బారు :

యమునానదీ సైకత మది కా దినుకనే

సిన రాలని యవనీ జన భజనము :

అండ సూర్యునకగు కొండ గాదది, పేర్చు

మంచిగంధపు జితి మంచె యెత్తు;

అది సోడు కగ్నిగా, దాడనే యస్త్రమ

యూరుణద్యుతి యన్న యబ్రపు టెఱి

అనగ జరిగె నెవ్వని యౌతి కాకృతి తుది

నల్ల గాందీమహాత్ముని అస్థి భస్మ

పెల్ల నదుల మున్నీట నీహిందుదేశ

మందు నేడు గలిసె నున్న దేమందు నింక ?

ఒకటి మాత్రము నిజము సాయుజ్య మతడు

వొందె లోకంబునందు నింకెందు నున్న

ఎల్ల మతముల న్వర్ణాల ముల్లె గొంచు

నతడు సాయుజ్య మందె విశ్వాత్మ యందు.

కవికొండల వేంకటరావు

అహింసా జ్యోతి

కఠిన విలయంపు గండాలు గడచి పోవ
సూట పాతికేడుల మాట నీట ముంచి
తల్లి దేశమ్ము కొరకు న్వతంత్ర మొనగి
మంచిదని దేహయాత్ర చాలించినావ !

అంధకారమ్ము నలుదెస లావ రించ
గర్జనల లోన కాల మేఘాలు మెఱయ
దారి జూపక నాయకా! తరలి నావ !
అస్తమయ మటే! గాంధీమహాత్మ ! - నీకు

అఖిల భారతమే గాదు నిఖిల జగము
కంట నీర్వెట్టి విలపించె కంప మెత్త
ః డుగు పడినట్లు హృదయాలు హడల దొడగె
గాంధీ తాతయ్య చేరె స్వర్గమున కనుచు,

హింస తగదని శాంతి అహింస తేడ
కత్తి పట్టగ సూల్పొగు కదురు తేడ
మాకు స్వాతంత్ర్య పలము సమర్పి నీవు
హింస పడమున బలియైతి వే! మహాత్మ !

జంధ్యాల వేంకటశాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

కటకట ! వింటి మప్పిడుగుకంటెను బెట్టిద మైన వార్త హృ
త్పుటములు రెండుగా జెడిరి పోవ ; మహాత్ముడు గాంచితాతయే
కుటిలు తుపాకి కాల్పునకు గూలె నటన్న - మరెట్టి హెర నం
మటనలు పొందగా గలుగు కాలమొ? భారతదేశమాతకున్

మహిళా శిరోమణీ మానభంగము సేయు
క్రూరుల గొంతులు కోయ రాదె !

అసహాయులను బట్టి హత్యలు కావించు
కడునీచులను మంట గలప రాదె !

నోరెరుంగని వారి కారుకూతలు ప్తేలు
దుష్టుల నాల్కులు తుంచ రాదె !

ముల్లె మూటలనెల్ల కొల్లగొట్టెడి ముఠా
కోరుల నొకమారె కూల్చ రాదె !

ఓరి ! చండాల ! పొగరెక్కి భారతీయ

భావిభాగ్యవిధాతను వరమునీందు

కాల్చి చంపితి వక్కటా ! కల్మషంబు

మట్టుపెట్టదే ! జన్మ జన్మాల కైన

కోట సోదరకవులు

అహింసా జ్యోతి

మనదేశాభ్యుదయపూర్వక నౌకదుర్మార్గుండు చేసేత కా
 ల్చిన దుర్వార్తను విన్నతోడ మది దుశ్చింతామయంబయ్యె క
 న్గనగా నర్వజగంబు శూన్యమయి మాకుందోచె నీనాటి కీ
 మనదుద్ధాంత, విచార వారినిధిలో గన్మూయగా నేర్పడెన్

భారతశాంతిదూతవని, భారతభాగ్యవిధాతవంచు ని
 ధ్దారుణి నర్వదేశవిబుధ ప్రకరంబు వచింప నక్కటా !
 క్రూరకిరాతకృత్యమున గూలితి వయ్య మహాత్మా ! ఎవ్వ రా
 ధారము మాకు నర్వశుభదాయకమార్గము బోధసేయగన్

రవి యస్తంగతుడైన రేపె పాడుచున్ బ్రాగద్రిపై నూతన
 చ్చువితే; నీవిపుడ ప్రమించితివి; తేచన్ రావు మాకంటికిన్
 బువిలో నీవవతారమూర్తివని నమ్మొదంబుగాబల్క, నీ
 యవతారంబునుచాసియేగితె ! మహాత్మా ! స్వర్గసాధానికిన్

తనవిజ్ఞానమహాప్రభావమున రక్తస్రావమేపాటి బొ
 ట్టును చిందింపకయే భగీరథునిపట్టుక బట్టి స్వాతంత్ర్యముకా
 గొనియున్నట్టి మహాత్మాగాంధీ ముదివగ్గుకా నద్గుణానీకవా
 ర్ధిని గోల్పోయితివమ్మ ! భారతధరితీ ! ఎంతనిర్భాగ్యవో

అహింసా జ్యోతి

తమనకలమ్ము దీనజనతావనపావనయజ్ఞహోమకుం
డమున హుతమొనర్చి అమరత్వము నందిన కీర్తి గౌతముం
డు మహామదాదిధీరుల నెటుల్ కఠినమ్ముగశిక్షచేసె లో
కము మును - నేడునట్లు మనగాంధికి శిక్షవిధించినాముపో !

మనప్రాపుకా మనబాపు నిట్లు మనమై మృందించుకొన్నట్టి దా
రుణపాపంబిది ఎంతసేయునో ! శుభాలోకమ్మునకా నేటిదా
కను కాపాడిన అర్హత క్రి భరతమ్మనింక కాపాడునో !
పెనునుత్పాతము లేవి భావియుగ దుర్వీధికా నిరీక్షించునో !

కత్తికి కత్తిదూయు తొలికాలపు టాటవికపృవృత్తికా
చిత్తును మారలేదు - తనచేతననిల్చిన కొమ్మ తానె వి
చ్చిత్తియొనర్చు మూర్ఖత ననింపదు - మానవజాతి ఇట్టులీ
యెత్తున పోయి పోయి తుడినేపరిణామము నొందనున్నదో !

జ్యోతిమలగెను పెనుతమ ముర్ఖి గ్రమ్మె
ఇంతనైన వాస్తవము గ్రహింప రెమి ?
చనిన పితకు వాఙ్మాతృనుసరణ మనెడి
అత్యవంచనసేత భావ్యమ్ముగాదు

బొమ్మకంటి శ్రీనివాసాచార్యులు

అహింసా జ్యోతి

నత్య ధర్మ దయా గుణ శాంత్య హింస
లన్ని నీమూర్తి సేవించి వన్నె గాంచె
పూజ్యభారత విపుల సామ్రాజ్యమందు
అనుపమాన కృపాత్మ మహాత్మగాంధీ

నిర్మలమై పవిత్రమగు నీదగు ప్రేమసుధానృపవంతిలో
ఆర్మిలి నోలలాడి భరతావని దాన్యనిదామకల్పమౌ
ఘర్మకణాల బాపుకొనగల్గిన ఈశుభదిష్టమందునగా
కర్మమదేమో ! దుఃఖమిటు గల్గెను నీవెడబాయ బాపుజీ

భండనముకొననర్పకయె వైరివితండము కర్మభూమియం
దుండగ నీకనంపి ముదముప్పతిలక జయమిచ్చినావు మా
కండగనిల్చి భారతమహాత్తరకార్యము లాచరింపగా
నుండెదవంచు నమ్మితి మయో ఇప్పుడే పయనించితేనఖా

గుండెచెమర్చ నట్టి హతకుం డరుదెంచి తుపాకిగుండ్ల నీ
యెండిన బక్కదెహముపయిన్ బడలేనిన హెరవాత్తతో
బండలు సైతముకొ కరగె పాయని దుఃఖముతో ప్రపంచమే
చిండయి కంపమొందె కడుచిక్కమొగంబిడె నృష్టబాపుజీ

బబ్బిళ్ళపాటి కామేశ్వర రావు

అహింసా జ్యోతి

చేతులుమోడ్చు భక్తిని అశేషమతాంతరసామరస్య సం
 ధాతకు - పారతంత్ర్యపరదాన్యవిశ్వఖలబంధితార్త సం
 త్రాతకు - సర్వదాపరితతారకనేతకు - విశ్వమానవ
 బాతకు - భారతప్రధిత భాగ్యవిధాతకు గాంధీతాతకు

సరవి కృపారసంబును పృశాంతమనమ్మును సత్యశీలము
 పరమతసామరస్యము భవత్సహజంబులు - వీటిచేతనే
 గురుతరమౌ న్వతంత్రమును గూర్చుటయు - తుదకొక్కనీచుచే
 మరణము నొందుటలే గలిగె మాదురదృష్ట మదేమొబాపుజీ

జీవితమెల్ల దర్పణము జేసి విదేశపు పాలవర్గము
 అవలగెంటివేసి స్థిరమైన స్వరాజ్యముగూర్చినట్టి ని
 న్నా వధియించె క్యూరుడొక హైందవుడన్న కలంకమిం
 కేవిధి మానిపోవు తలలె త్తిమెలంగుట ఎట్లుబాపుజీ

మన్నుకొమిన్ను నమైక్యమైనను అహింసా సత్య సౌశీల్య సం
 పన్నుకొ నిన్నెదిరింపగాగలవె దైవంబే విధిపేరణ
 మున్నాకృష్ణుని కట్లు ఘోరమరణంబుకొ నీకునుంకూర్చె గా
 కె న్నకొగూల్చగలండె నిన్నొక ఖలుం డిద్దాత్తివైబాపుజీ

సంకా వేంకటరామారావు

అహింసా జ్యోతి

బక్కదేహంబులో పంచప్రాణములను
నిలిపి ప్రాణము వోసి బానిసల బోచి
చిరయశమ్మును సేకరించితివి దేవ
ధర్మగుణకంధి మోహనదాసుగాంధి

నీవాక్కాతురి బోధనాక్రమము వర్ణింపంగ సాధ్యంబె! సే
వావల్లభ్యము లెంతయున్న తమలో వైరుల్ గనంగన్ మహా
ప్రావీణ్యంబును జూపినావు తరణోపాయంబులందించి నీ
దీవిన్యాసము లోకనుందరము కాదే దివ్యశోభానిదీ!

తల్లి స్వతంత్రభారతికి ధారులు చక్కగ తీర్చి దిద్ది యు
త్పుల్లమొనర్చి నాయకుల పుత్రులవోలె నమీకరించి ఈ
ఇల్లికదిద్దికొండనుచు నేగిన భారతనేత! తాత! నీ
సల్లలితానురాగ విలసన్నవకాంతు లమోఘముల్బుషి!

నీకీర్తి నిలుపు పుత్రుల
నే కన్నది భారతాంబ! ఇహలోకములో
శోకములు నీతిబాధలు
దాకని లోకమ్మునుండి దయజూడు ప్రభూ!

పెనుమర్తి కామేశ్వరావు

అహింసా జ్యోతి

“మనసారది మన సచివుడు
మనవియ్యము మననఖుండు మనబాంధవుడున్
మనవిబుడు గురుడు దేవర
మనలను విడనాడి చనియె మనుజాధీశా !”

అనుపద్యములు గుండెలో కదలి దుఃఖావేశబాష్పోష్ణవాః
కణముల్ చెక్కుల చాఱచాఱలయిరాగా కృష్ణనిర్యాణపుం
ఘననిర్వేద కథావిధము కనులక గట్టెక కిరాతాస్త్రమే
మనబాపూజినిగూడ మ్రింగెనటె? ఏమదైవనంకల్పముల్ !

చనెనా? భారతగౌరవైక కృతదీక్షకంకణస్వామి, యే
గెనటోయీ! పరిరబ్ధశత్రు సుహృదేకి భూతవక్షుండు, పో
యెనటయ్యా! పతితార్త దీనజనసాహిత్య క్రియాలోలుడె
మన ‘బాపూ’ మహితాత్ము, డింకగనలేమా? భారతోర్ధ్వతలిక

ఈవు మృతుండవైతివన నెవ్వరు నమ్ముదు రోమహాత్మ క్రొం
బూవుల తేరిపై వెడలిపోవు మహాజ్వలముర్రీ! భారతి
యావనిలోన శాంతి సుఖమన్నది చచ్చెనుగాని - ధర్మపుం
భావన చచ్చెగాని - యనిమాత్ర మనందగు నేటి నుండియుక

ఇంద్రకంటి హనుమచ్ఛాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

అపికా హైందవవ్యధ మాన్ప దివురు మ
హోద్యమమ్మున నెత్తు రోడ్చి ఓడ్చి
తెలిపులి కఱకుకోఱల కండయై చిక్కు
బారతావనికినై పోరి పోరి
శ్వన్మగాలములకన్న పరిహీనులన్న సో
దరులకై కన్నీట దడిసి తడిసి
ఇస్లాము పేరింటి హింసాకళంకమ్ము
అడరు శాంత్యమృతాన కడగి కడగి

కలలలో వెల్లు స్వాతంత్ర్య కలిత కాంతి
కంట బడినంతనే యొరకంట జూచి
పూలరదమెక్కి యెచటికో పొపు చుంటి
వయ్య! మహితాత్మ! మరి రాని యాత్రపగిలి

నెత్తు ధారవోసి నిజదేశ దాన్యమ్ము
తరిమి భాగ్య మిచ్చి తనిపి నావు;
అగ్నిగోళకముల కాహుతి గావించి
మించి నిన్ను గౌరవించి నాము

అహింసా జ్యోతి

ఉష్ణకిరణుడు చరమాద్రి నేర గిలగ
అరుణ కాంతులు నలుదిశ లందు క్రమ్మె
అతిభయానకమయ్యె సితాంబరమ్ము
రక్తయుతమైన ఖాది వస్త్రమ్ము వేలే

నత్యనంయుతశక్తి అనత్య మాయె
వెలుగు నశించె చీకటు లలము కొనియె
అమృతమూర్తిని మృత్యువు ఆవరింపె
ఎట్టిదారుణవార్త వినించె వాణి!!

ఏనుక్రీస్తును శిలగొట్టి రెవుడె ప్రజలు
కాని ఈనాటి వాడు నాగరకు డంచు
నిను తుపాకిగుండ్లకు బలిగొనెను తండ్రి!
వీని యజ్ఞానమునకు కంపించె జగము!

హృదయము లేని మానవులకే నరిపోయిన ఈదినాల నీ
హృదయము దేనికో పరితపించిన దయ్య! మహాత్మా! ధర్మము
న్నది కలికాలమందున వినందగు మాటయె కాదు, కాని, నీ
మృదుతమమైన ఆత్మ జపించెను దానినహర్నిశమ్ములున్

బొడ్డుపల్లి పురుషోత్తం

అహింసా జ్యోతి

స్వాతంత్ర్య మొక్కకంట జూచి చనియెన్ నత్యాగ్రహనందులై
మాతాతయ్య, తదీయ నిర్మల కథల్ మన్వంతరస్థాయులై
చేతమోదమెలర్పకుండ వయినన్ జీవచ్ఛవంబై జగ
జ్యోతిగూర్చి తపంపకున్న యణువున్ జూపట్ట దిప్పట్టునన్

పలుకొక వేదమై - మృదుల భావమహింసకు భాష్యమై - మనః
ఫలకము నత్త్వనంపదకు బాసటయై - చిఱునవ్వు వెన్నెలల్
కళలకు గాన్కలై - ముఖవికాసము శాత్రవమోహనాస్త్రమై
నిలచిన తాతపాదు లవినీతునిచే బడెనేమి చెప్పదున్

ఓయి జగత్ప్రభూ ! హృదయమున్నద ? లేద ? ఆజాతశత్రువున్
మాయమొనర్చినావు నిను మాహృదయముల కెక్కజెప్పు వా
రీ యఖిలప్రపంచమున నింకలభింతుర నీవిశేక మే
మాయె నఖండభారత మహస్పిటు లార్పితి వేమి పుణ్యుడా !

రేపు చరిత్రకారు లొనరింతు రయోమయ భాష్యముల్ మన
స్థాపము గొల్పకుండ వవి నత్త్వనమన్వయబుద్ధి నిచ్చి హ
మీపడి శాంతిమై పులిని మేకను దిన్నగ నొక్కరేవునన్
ద్రాచిన బాపుజీ ! భవదుదారదయాదృతి కంజలించెదన్

ముక్కామల రాఘవయ్య

అహింసా జ్యోతి

ముత్యాలు గురిపించు ముద్దెన మోములో
వికృతాకృతియు కానుపించె నేమొ
సత్యగ్రహోద్యమ సంస్థాపనములోన
కపట వాగ్దేవి దోగాడె నేమొ

హరిజనేంద్రరణకై హర్షించు దీక్షలో
నడుమంతరపు నీడ నడచె నేమొ

అనుపమ స్వేచ్ఛాజయ జయశబ్దంబులో
ఆశ్శీల మేమైన అమరె నేమొ

వాసికెక్కిన నీయుపవాస దీక్ష
కుటిల ధూర్తాళి కన్నులు కుట్టెనేమొ
కానిచో పరమ దుర్మార్గ కలుషమతుల
కఱకు బాణాలలో చిక్కగలవె గాంది !

కాలవాహిని పలుతరంగముల నడుమ
నెన్ని సుడిగుండములు బుట్టి వెన్నువిఱచి
భావి భారత రతనాల భాగ్యరమను
ముంచునో? తేల్చునో? గాంధీమునివరేణ్య !

బొడ్డు ప్రకాశం

అహింసా జ్యోతి

వీశూరు నముదయం బీమానవాలికి
 సడలని చైతన్య శక్తి నిచ్చె
 విప్రభావంతుని యీశాంతి కాంతులా
 శాంతదేశంబుల నాక్రమించె
 విప్రతాపాఢ్యుని యీనముజ్వల శక్తి
 బలయుతు పరరాజు పారద్రోలె
 విమిత్రవర్ముని హతచర్యలోకుల
 హృత్పద్మ వితతి రహింపజేసె

అట్టి గాంధీవాకరుం డన్నియెడల
 స్వీయశక్తిని ప్రకటించి చివరకిటుల
 కాలపురుషునకగ్గమై ఖగములవలె
 నఖిలజనములు వాపోవనస్తమించె

బాహుజీయని లోకులేకగతి సంభావించి నీయాజ్ఞచే
 కాపట్యంబొక యింతలేనిగతి చక్కంగా మహాశాంతులై
 యాపద్వారిధులెల్ల గోష్పదము చాయందాటగాగల్గి రిం
 కేపుజ్యాత్ముడు దిక్కుబిడ్డలకు గాంధీజీ! అహింసావ్రత !

కై తేవల్లి వెంకటసుబ్బయ్య

కులమతద్వేషాల కుళ్ళునుబోకార్చ
కృపినల్పినట్టి సద్రుషివరుండు
తనువు ధనము దేశ దాస్యవిముక్తికై
ధారబోసినయట్టి ధర్మదాత
అస్పృశ్యతనుబాపి హరిజనోద్ధరణకై
పాటుబడ్డట్టి కృపాపయోధి
స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై సర్వముకొ త్యజియించి
ఖైదులో తపియించు కర్మయోగి

అట్టిమనతాత గాంధీమహాత్ము డమర
పురిని జూడంగజనెనట్టి పుణ్యపురుషు
డెన్నిజన్మాలకైననను గన్నుగవకు
కానుపించడు యెచ్చోట గనినగాని

ఎల్లజేళల చిరునవ్వు వెల్లివిరియ
శాంతి సంస్థాపనార్థమై జగతియందు
ననువు లర్పించినట్టి యయ్యమరజీవి
గాంధీతాతకు మానమస్కారశతము

భాగవతుల సత్యనారాయణశర్మ

అహింసా జ్యోతి

ఒకజ్యోతిర్మయ దివ్యతారయకటా ! వ్యోమంబునందుండి నే
లకురాలెన్ - నకల్పపపంచగతి వైకల్యంబుమై నిద్రలో
నికి జారెన్ - బసిహననాచిగ మనేనిర్వేద భారాపహా
నకమై మానససంఘమెల్ల కుమిలెన్ - గల్పాణ సంధాయికై

అదియొక జాతిజీవన కళామలదీవ్యజగత్తు - దానిలో
గుమరుగ బ్రాణముల్ నిలుపుకొన్నవిసూ ! మతసామరస్య సం
పదలతి లోకమైన పరమార్థము డాగిన నందనమ్ము నే
డదిలయ కాలగర్భకుహరాంతరమందు విలీనమొందెనా ?

చితిపై బూడిదకిచ్చు గౌరవము నీ జీవించుకాలాన మా
మతికిన్ దోపదుగాని నేటికి మతేన్మత్తుండు నిన్ గాల్చెదా
నతిహినుండని విన్నమాత్రన యెవో ఆలాపనలోజేతురీ
పతితుల్ - జాతికి జేపచచ్చినది - దౌర్భాగ్యంబు మొల్కెత్తిడిన్

మతములన్నవి మోక్షసామ్రాజ్యమునకు
వివిధ మార్గమ్ములంజూపు విధులుగాని
కఱకు గత్తుల చాటున బెరుగుచున్న
వికట మృత్యుకరాళదంష్ట్రకలుకావు

“మాదిరాజు” - “పార్థసారథి”

అహింసా జ్యోతి

యుగయుగమందు ధర్మము సముద్ధరణంబొనరింప నీశ్వరుం
డొగి బనియించునంచు వినుచుందుము; నేడు మహాగ్రహంస క
త్యేగవీత దుర్జనత్వమున కాహుతిజెందు ప్రపంచముద్ధరిం
పగనపతారమెత్తిన ప్రభావితమూర్తివికావె? బాపుజీ!

సత్యమహిలస నాబరగు సన్నతదీపికలన్ గరంబులన్
నిత్యముబూని భూస్థలి వినిర్మల శోభనజేసి యెన్నియో
సత్యములన్ బయల్పరచి సంస్తుతిగాంచితి వింతలోపలన్
హత్యనుజెందకున్న మతిరుద్ధములెన్నిటి జూపువాడవో!

భారత జాతి దోషములు బానిచనంగఁ ద్వపీయప్రాణముల్
హరితె పెట్టినాడవు మహాశయ! తత్ఫలితంబుగా నిదే
భారతభూమియందు నొక భావిత సూతనజాతి సంభవం
బై రహమించు లోకము సెబాసనగా భవదాత్మకాంతిగన్

సోదరులార! గాంధీ మనక్షేత్రని వీడెనటంచు దుఃఖమం
దీదుచు బోవుచుండ బనియేమి? మహాత్ముడరేబడగ్ల క
ప్రాదులకోర్చి సత్పథములన్నియు వైచెను వానిశెంటనే
పోదము దాన బాపు మనసాంతసలెశను లోటు తిరెడున్

గుండిమెడ విశ్వనాథశాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

ప్రతిశిలాప్రతిమ జ్ఞాపక చిహ్నమైకాల
 ఆభరణముగ హర్ష్యం బొకండు
 కట్టెంతమా ? ఏలకట్టెంప ? నీమూల
 తత్త్వాల యున్నతుల్ దాక గలద ?
 కాదు - స్పృటికశిలాఖచిత మేకైక పా
 షాణము తొలచి కూర్చంగ రావ
 అనుకొందమా ? నీమహాయశ మంత శా
 శ్వతమా ? జీవితమంత పావ నమ్మ ?
 ఏడియును బోలకున్న దీ హృదయ వాంఛ
 దీర్చుకొన బాలుపోకుండె దివ్య భవదు
 దార జాతియతా సముద్రమ్ము నందు
 మునకవేసి తన్మయుడనై మనుచె దక్క

మానవత్వ ధ్వంసమైతి దీన దళిత
 మాసపుల స్వామ్యమును అహింసా పశ్చాత్తాప
 నోముచున్న మునీంద్రు హింసోగ మృత్యు
 నాన్యగుహ జేర్చినారె మహాత్మ గాంధీ !

భారతుల మార్కండేయశర్మ

అహింసా జ్యోతి

లోకంబంతయు నిద్రజేరినది నైహాబాబు కెవ్వరు ఆ
యాకాలంబుల యోచనల్ దెలుపువారా లేరు సర్వస్వజల్
కోకంబందున బ్రుంగియుండి రుసువుల్ గోల్పోయి రొక్కక్కచో
నీకై యిట్టినరాధమున్ విధి విధిన్ నృప్తించెనా ? బాపుజీ !

నీహత్యన్విని లోకలోకములు కన్నీర్ నింపె భస్మాస్తికై
వాహిన్యాకృతి వేసవేల్ ప్రజలు బష్పన్నీగ్ధ నేత్రాలతో
హహ బాపుజీ యంచు నేడ్చిరడలన్ పర్వరంజె యొచింప నీ
దేహంబింకను జూతుమే కరుణమూర్తి ! ఓనిరాడంబరా !

నవఖాళిం దిరుగాడునాడు నిను కన్నారంగ విడించి హైం
దవులున్ మున్లములున్ సమంబుగ దురంతాలెల్ల బొనాడి నిన్
స్తపముల్ జేసి త్వపీయ సూత్రముల శ్రద్ధాభక్తి పాటించి రెం
తవిశేషంబొ ! యహింసచే జయము పొందన్ లేదొ మేధానిధి !

బూడిద లోపలన్ కలసి పోయె శరీరము భౌతికాత్మసన్
దోడనె పంచభూతము లెదుర్కొని లోగనియెన్ జగంబులో
చూడగ నాత్మవెల్గు పృతిచోట వెలుంగుచు మాకు తక్షగా
వీడక నిల్చియుండె మరపించెను నీమృతి నేడు బాపుజీ !

మునగ వాటి విశ్వనాథశాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

అది నరాంతకు ద్వేషోన్మత్తపు కృత్యం
అది పాణాంతకు మతోన్మాదపు కృత్యం

అది శాలాంతకు వికటాట్ట హనం
అది దేవాంతకు ప్రళయకాలవేషం

అవి భయద ఘనాఘన గర్జనల్
అవి క్రూరదంష్ట్ర ఘట్టన ద్వారల్

అది ఘోరాటవీ దహ్యమాన దావానలం
అది క్యూరామర హన్యమాన హలాహలం

అది మతకాసారమున కుళ్ళినహృత్పత్రం
అది పర్గ సాగరమున కుంగిన హృద్యంత్రం

అది హృదయ విదారక దృశ్యం
అది అవయు నవిదారక కృత్యం

అది అహింసకే మారణ హోమం
అది ఆత్మీయతకే తీరని ఖామం!!

పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటహనుమంత రావు

అహింసా జ్యోతి

ఆరిపోయెను గట్టా! అఖిల లోకజ్యోతి
 అంధకారము భువి వ్యాప్తి జేంద
 అస్తమించిన దయ్యో! ఆసియా విజ్ఞాన
 కిరణమ్ము మతమౌఢ్య మఱువు నంద
 తరిగిపోయె నవ్వరా! కరుణానముద్రమ్ము
 హరించిన బృందమ్ము లార్చి గుండ
 ఓవికేగి సక్కుటా! అవతారమూర్తి యా
 పద్భారతప్రబల్ బావు రనగ
 రక్తచిందు వెకండైన రాల కుండ
 భారతాంబిక దాస్యమ్ము బాపి నట్టి
 లోకపిత నింత జూడమీ లోక మందు
 సురగణమ్మున జేరగా దరలి నాడు

భారత యుద్ధమున్ విజయ వంతము జేసి కిరీటకీన్ మహా
 దార యశంబొనంగి యవతారము వీసిన కృష్ణమూర్తికై
 ఆరని శోకమగ్నుడగు నర్జును వేలె గృశించుచుండె మా
 భారతవీర జవ్వరుడు భారతభాగ్యవిధాతకోనమై

వారణాసి వెంకటేశ్వరు

అహింసా జ్యోతి

ఎవని పేర్నిన్న కనులముం దవతరించు
 ప్రతకృశేష్టు కాంతిమయమ్ము బడుగు తనువు
 ఎవని తలచిన మనములం దిరవు కొనును
 నత్యసారమహిత మహింసా స్వరూప
 మెవని నామమ్ము లోక మందెల్ల యెడల
 కాంతి పర్యాయ మగుచు ప్రశస్త మయ్యె
 అతడు నిత్యుండు విశ్వాత్ము డౌను కాని
 కనుల పంటయౌ మనగాంధి మనకు లేడు

దారుణమగు దృశ్యమునకు తల్ల డిల్లి
 పరువు లెత్తుచు భితి విభ్రాంత మగుచు
 మూక బాధతో వాయువు మూల్గి దొడగె
 లోని వ్యధనెల్ల వెల్లిగ్రక్క లేని యార్తి

క్షణములో నిద్రి వైద్యుత జపము తోడ
 శూలమన దూనికొని పోయె మూలలకును -
 నిశిత శరవిద్య కుంభిరా నేల యెల్ల
 వణకి హెూరున గగ్గోలు పడికలంగె

‘విద్యాపతి’

అహింసా జ్యోతి

గాంధిజీ కేనాడు కలుగదు మరణమ్ము
చచ్చుచున్నది దేశ శాంతి కాని
వైఫర్యమే లేదు బాపుజీ ముఖమున
మానవత్వము నేడు మాడె కాని
బాపుజీ రక్తాన పంకిలం బైనది
చరితమే కాని తత్త్వలము కాదు
అయ్యయో ! ఘాతకా ! ఆమహాత్ముని జంపి
ఎది మూటగట్టుకో నెంచి నావె !
క్షణములో ప్రాణముల్ తీయ గల్గి నావు
కాని యశేష పృజల క్రాచు చున్న
ప్రబల సంతాప వహ్ని నార్పంగ గలవె ?
తర తరమ్ముల దుష్కర్త చెఱుపగలవె ?

సీమేనంగల రక్తబిందువుల మున్నేనాడె వెచ్చించి నే
డామాత్రమ్ముగ నస్థిపంజరము లాగైనన్ మనంగల్గే
లా మావంటి కృతమ్ముదేశజులకై ప్రాణంబులన్ గూడ నో
స్వామీ ! త్యాగముచేసి వైచితివి నిస్సార్వభౌమ మిట్లాప్సనే ?

అహింసా జ్యోతి

ధరపయి పూర్వమెంద రవరతాములెత్తరు - వారలొక్కరో
 క్క రొకమతంబు శాశ్వతముగా నెలకొల్పగ శక్తి ధార పో
 సిరి - మఱినివొ స్వార్థముత్యజించి నమస్తమతైక్య నిద్రికై
 స్థిరతరచి త్రవృత్తి బలిసేయవె జీవితమైన బావుజీ !

దెందుకూరి పురుషోత్తము

కులములు గోత్రముల్ గుడులు గోపురముల్ మలినమ్ముసేయ ని
 య్యిలపయి గాంధినేడు జనియించె నటంచును దొంగశ్రోత్రియుల్
 పెళపెళదిట్టిరప్పడు - భువికా విడి నీ వపవర్గమేగ నిన్
 దెలియగనైతిమంచు వినుతించుచు నేడ్వగసాగి రిప్పడున్
 చావలి శేషాచలం

భానుడు గ్రుంకినంతన యభాగినియయ్యెను చాయ, నీవు నా
 భానునితోడనేగగ అభాగ్యమ యయ్యెను లోకమెల్ల - నీ
 మానవకోటియున్ భరతమాతయు రాలిచి రక్రబిందువుల్
 భానునిభా ! భవద్విమల భావమె మాకుశరణ్య మింకపై

అత్తలూరి మొకటపాపరాజు

రక్తపుబొట్టులేవియును రాలకనే మనకి స్వతంత్ర తా
 ముక్తిని సృష్టిచేసెనని మోదమునన్ జనులెల్ల గాంధీజీ
 శక్తికి ముగ్ధులై పరమ సామ్యుడటంచు భజింప, క్రూరతకా
 రక్తముగార కొట్టెను కిరాతకు డొక్కడు దేశవైరియై

పూటుకూరి జోసెఫ్

అహింసా జ్యోతి

నీనత్యాగ్రహదీక్ష - నీమధుర సందేశమ్ము - నీదేశసే
వాసాభాగ్యము - నీఅచంచలవచః ప్రాగల్భ్యము - నీఅహిం
సాసిద్ధాంతము - శాంతిమాతుకులు దేశద్రోహు లాత్మీయులే
మోసానక తమకాహుతిక గొనిరె బాపూ విశ్వవైతాళికా ?

“నిన్ను జగత్పితా - భరతనేతను - సత్యదయాలవాలు - త్యా
గోన్నతమూర్తి - ధర్మనిలయు - నరహంతలు స్వార్థులై మతం
బన్న మిషక కృతఘ్నతను హత్యయొనర్చిరి చేతులారగా”
నన్న విషాదవార్త విడుగై కలచెక జగముక సమస్తముక

హరతులిచ్చి తామొక మహాత్మునిగా కొనియాడి అంతటక
తీరక దేవుడేయని నుతించుచు బ్రహ్మరథమ్ముపట్టి, నన్
దారుణ హత్యకుక గురియొనర్చిరి నాదు సహౌదరుల్ దగా
కోరులు నీతిబాహుళను కోకుము మమ్ము మతప్రవక్తలక

పోసిన పాలుత్రాగి వినముక వెలిగ్రక్కు కఠోరతక్ష కా
గ్రేసర మీజగమ్ము చెలరేగి తుదిక నినుగూడ పొంచి కా
టేసినదా దయాబ్ధి ! ఇక ఈ భరతావని స్వీయజీవితా
శ్వాసములో లిఖించుకొన సాగునటే తనదుశ్చరిత్రమున్ !

“ ధనమధరం ”

అహింసా జ్యోతి

హృదయ విదారకమ్ము భవదీయ హరాన్మరణ మృతహ్యమై
కదిపిన దీ చరాచర జగత్తు సమస్తము - నీ ప్రభావ మం
దొదిగిన హింస పెల్లుబికి ఒక్కపరిన్ కబళించె మానవా
భ్యుదయమునెల్ల - ఇంక భరతోర్వర కాత్మశమించునా ప్రభూ !

పొంగితి నిన్నమొన్ననె విముక్తుడనైతి స్వరాజ్యమున్ లభిం
చెంగడ అన్న సంబరముచే - ఇపు డాయువుతీరిపోయె మా
బంగరు బావుజీ కనిన ప్రాణము లుక్కిరి చిక్కిరై వ్యధన్
క్రంగితి - నేడు న న్నలముకొన్నవి అరని దుఃఖపున్ సెగల్

అమరుడనైతి నేనని మహాత్మా ! స్వతంత్ర దినోత్సవమ్ములో
బ్రమసి రచించుకొంటి మధురమ్ములు పద్యము - లవ్వి నే డబ
ద్ధములని తేలిపోయె - నిను దారుణహత్య యొనర్చుకొన్న నే
నమరుడనా ? నిశాచరుడనా ? వివరింపు ముదారజీవనా !

“శ్రీ”యని సవ్యభారతచరిత్ర సువర్ణమయాక్షరాలతో
వ్రాయగ నుత్సహించునెడ ప్రప్రథమమ్ముననే అమంగళం
బాయె మతమ్ముపెర సరహంతలు నల్పిస ఘోరహత్యతో
వ్రాయకయే సమాప్తిగనె బాపు ! భవన్మరణప్రసక్తితో !

అహింసా జ్యోతి

నీబోసినప్పులో నిత్యమ్ము కన్నట్టు
 మానవాదరణంబు మరచిపోవంగలమె !
 నీకన్నుమోడ్పులో నిత్యమ్ము జూపట్టు
 మాదురీపేమలు మరచిపోవంగలమె !
 నీచేతి "గీత" లో నిరతంబు విన్పించు
 మహనీయభావాలు మరచిపోవంగలమె !
 నీప్రార్థనమ్ములో నిరతంబు బోధించు
 మతసామరస్యమ్ము మరచిపోవంగలమె !

డి. కామేశ్వరీదేవి

అతని కరుణార్ద్ర హృదయాన పృతిఫలించె
 దీనచేదనామయ పరిష్కానముఖము
 అతని అరమోడ్పుగందోయి యందుచిందె
 పల్లెపట్టుల స్వాతంత్ర్యభాగ్యలక్ష్మి

పి. యస్. పి. దీక్షితులీ

బాలురము మేము నీకు జేజేలటంచు
 ఎంతయోమోదమున కేకలిడుచునుండ
 బోసినోటితో నవ్వులు పులకరింప
 ఆదరించెడి బాపుజీ అరిగినావె

దొడ్లెటి సత్యనారాయణరావు

అహింసా జ్యోతి

భరతఖండ ప్రజాసారధి
భారతీ ప్రతిభా స్వరూపుడు
భారతీ యానర్థ మణి మము
బాసి పోయెఁగదా !

దేశమంతయు దిక్కుతెలియక
వెలుతురుండియు చీకటయ్యెను
ప్రకృతి సర్వము డీలువడి ని
స్తబ్ధమై పోయెన్

నతమహింసా సాధనకునై
జన్మమంతయు ధారవేసియు
నకట ! హింసాకాండ క్రౌర్యత
నసువు లర్పించెన్

హృదయ భేదక ఘోర మృతి కా
దది మహా సుపవిత్ర యజ్ఞము
ప్రజల శాంతి క్షేమములకై
బలి సమర్పణము

కొమరవోలు నాగభూషణరావు

అహింసా జ్యోతి

ఉయ్యాలలో నూగుచున్న ముద్దుల బిడ్డ
 లేచి కెప్పున కేకవైచెనేమి !
 పాకలో లేగకు పాలిచ్చు గోవు “అం
 భా” యంచు గొంతెత్తి యరచెనేమి!
 జలజల ప్రవహించు జమున నిస్తబ్ధయై
 నిలిచి కన్నుల నీరునింపునేమి !
 చకచక పాలము దున్నుకొని పోయెడి
 రైతునాగలి ముందుకు సాగదేమి !

కోటలో ఆరుగంటలు కొట్టబోవు
 వాని హస్తాలు గడగడ వడకునేమి !
 ఏ మహాత్ముని గుండెపై నెక్కిచనెనె
 కాలపురుషుని రథ రథాంగములు నేడు

ఇదియేమి! నిజమా - మహాత్ము డిక లేనేలేడ - ఈవార్త వ
 ట్టిది కాదా - కరుణానముద్రుడగు తండ్రికీ హత్యగావించిరా?
 ఇదియేమి. ఇదియేమి - ఏమిటిది-స్వామి! ఈవిఁబేమి? మిగ్గం
 గుదుమా - మ్రింగకతప్పదా - జగము గగ్గోలెత్తి వాపోయెడిక !

జంధ్యాల పాపయ్యశాస్త్రి

అహింసా జ్యోతి

నిండుమనస్వి విశ్రుతవిసితపుసీతయశస్వి - సాత్త్వికా
ఖండతపస్వి సత్యసహకారము చిట్టచిటారుకొమ్మపై
పండినపండు - బ్రహ్మబుద్ధి - భారతభాగ్యవిధాత - ప్రార్థనా
మండపశ్చేదిమీద నిక మాకనుదోయికి విందొనర్పడా!

హింస అహింసపై పగవహించె - నవోదయశక్తిమీద వి
ధ్వంసకశక్తి దూకిన - దధర్మము ధర్మము నాక్రమించె దు
ర్మాంస బుబుక్షు రాక్షస కరమ్ము ప్రశాంత మరుత్తరంగణీ
హంసము నేసె సాంధ్యనమయమ్మున విశ్వము విహ్వలింపగ

గుండెలు జారిపోయె ప్రజకు - కనుగోనల నశ్రువాహనుల్
నిండె - నభమ్ము బ్రద్దలయి నేత్తిపయి బడె - దద్దరిల్లి బ్ర
హ్మాండము క్రుంగిపోయినది - అంతటి తండ్రని ధూర్జుడైన పు
త్రుండు కిరాతహస్తములతో వధియించె నటన్న వార్తకున్

కొత్త వెలుంగు బాట నెటకో గనివచ్చి “ స్వతంత్ర భారత
దాత్త నిదర్శనం” బగు ప్రదర్శనమంచు మహాభయంకరో
న్మత్త పశాచిని వికటనాట్యము సూపితివేమి? ఈ కథా
వృత్తము జూడలేము తెరచేయుము దీపము లార్పు మో ప్రభూ !

* * * *

అహింసా జ్యోతి

ఏమయ్యా! మిహికాచలేశ్వరుడ! నీ వెన్నాళ్ళనోయుండి ఈ
 సీమాంతమ్మున నిల్చి చూతువుగదా శీర్షమ్ము పైకెత్తి, క్ష
 ణీమధ్యమ్మున ఎచ్చటేని - ఎపుడేనికా - “బాపుజీ” వంటి ని
 హ్నామప్రేమతపస్వి పుట్టెనె? అహింసాదివ్యతేజస్వియై

ఎత్తిన కత్తి కాత్మ బలియిచ్చెడి మేకల పాలు ద్రావు నీ
 మెత్తని చిత్తమందు కుసుమించిన కమ్మని నన్నజాజి పూ
 గుత్తి పరీమళమ్ము లనుకొందురు సత్య మహింస - నేడు నీ
 వెత్తిగిలకా మహాత్మ! భరతేర్పిని వానికి దిక్కుగల్గునే!!

“యుగపురుషుండ”వంచు-పురుషోత్తమమూర్తివటంచు-మూర్తిమ
 మజ్జగదనురాగ శాంతిమయ సాత్త్వికశక్తి” వటంచు - వేనవేల్
 మొగముల ప్రస్తుతించెను ప్రమోదముతో జగమెల్ల నిన్ను, ఏ
 మగుదురు నీకు తొల్లిటి మహమ్మదు కీర్తును బుద్ధదేవుడుకా?

ఏలోకమ్ముల ఎందునుండినను గానీ-చల్లనైనట్టి నీ
 యాలోకంబుల మాపయిక బరవుమన్నా! అన్నదమ్ములవలెకా
 మాలోమేము విభేదముల్ మరచి ప్రేమన్నిగ్ధ జాతీయ పం
 థాలో ముందుకు సాగిపోయెద మహింసాజ్యోతి కీర్తనీడలన్!

అహింసా జ్యోతి

జాజి గులాబులు సంపెగలుంగావు
శాంత్యహింసాది పుష్పములు వలయు
పసిడివల్ రతనాల పలక నిల్పుటగాదు
నిరతంబు హృత్ప్రీతి నిలుపవలయు
అగరు సాంబాజుల పాగలువేయుటగాదు
సద్వాసనామైతి జరుపవలయు
తనివిగా ఫల నివేదనము సేయుటగాదు
తెంపు ధైర్యము నివేదించవలయు
మహి మహాత్ముని పూజసామగ్రి యిట్లు
లనుచు దెలియుడు ప్రజార ! యనవరతము
నెల్ల కడలను జూపించు నెత్తుగలుగు
దివ్యకీర్తియ యగుజుమ్ము దేవళమ్ము

చల్లా పిచ్చయ్యశాస్త్రి
